12 OLDAL * ARA 1½ DINAR

Poštarina placena u gotovomi

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam. Szubotica, 1927. PÉNTEK, junius 3. 152. szám

Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52
Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovan trg. 3. (Minerva-palota)

A magyarság ellen?

Megbizható hirek szerint a belügyi kormányzat terén kedvezőtlenül itélik meg a jugoszláviai magyarság most folyó szervezkedését s ujból erélyesebb rendszabályokra készülődnek a magyarsággal szemben. Nem akarunk rémképeket festeni s amikor itt közöljük azt az értesülésünket, hogy Vukicsevics Velja miniszterelnököt kedvezőtlenül informálták a jugoszláviai magyarság magatartásáról és hangulatáról, annak a reménységnek adunk kifejezést, hogy a miniszterelnök, mint belügyminiszter mielőtt bármi tekintetben intézkedést tesz, előbb meghallgatja a vajdasági politikai életnek azokat a vezetőit, akik az itteni helyzetről már eddig is értékes információkat szolgáltattak számára s *meghallgatja az itt élő magyarság vezetőit is.* E tekintetben biztató jelenség, hogy épen Sztrilics Bélát és Manojlovics Dusánt bizta meg a kormány, hogy a magyar párt vezetőivel tárgyalásokat kezdjen.

Ha azonban mégis valóknak bizonyulnának azok a hirek, amelyek a kormány magyarellenes hangulatáról tudnak, nekünk nemcsak a magyarság szempontjából fájna az ha a kormány a helyzet nem ismerése folytán magyarellenes politikát folytatna s olyan intézkedéseket tenne, amelyeknek éle az itteni magyarság ellen irányulna, hanem rosszul esnék ez a kormány érdekében is, amelynek az igazságosságra, a törvények uralmának visszaállitására törekvő politikáját a jugoszláviai magyarság a legnagyobb szimpátiával támogatja.

Ez a kormány még semmit sem tett a speciális magyar sérelmek megszüntetése érdekében, a magyarság előtt mégis minden előbbi kormánynál szimpatikusabb épen azért, mert ugy látjuk, hogy politikai irányzata az erőszak és az elnyomás helyett a méltányosság s a *törvény.* Nem tudjuk, hogy mennyiben érték a kormány számára a magyarság szimpátiája, de ugy érezzük, hogy nem lehet egészen közömbös ránézve a magyar dolgozók tizezreinek lelkesedése s a kormány *a maga szempontjából sem követheti el azt a gikszert, hogy lelép a törvényesség utjáról.* Jól tudjuk, hogy a politikában vajmi kevés szerepe van a szentimentálizmusnak, de szentimentálizmusnál jóval több, hogy a Vukicsevics-kormány *önmagának tartozik azzal,* hogy nem ül fel egyes, a saját mandátumukat féltő emberek információinak s ezek kedvéért sem tesz törvénytelen intézkedéseket.

Minden jel arra vall, hogy választások előtt állunk. Épen azért, mert a magyar tömegek a felszabadulás lelkesedésével tömörülnek a kormány mellett, *a magyarsággal most könnyen lehet választási megegyezést kötni.* A magyarság vezetői parlamenti képviseletet kivánnak a magyar nép számára s a kivánságuk teljesitésének mértéke tekintetében nem szerénytelenek.

Minden kormány arra törekszik, hogy parlamentáris többsége legyen. Mussolinizmus Jugoszláviában, ahol a szabadságnak tradiciói vannak, alig képzelhető. A kormánynak tehát szüksége van arra, hogy *a magyar voksok, amelyektől a Vajdaságban a mandátumok többsége függ, ne az ellenzéki lisztára jussanak.* Ha a magyarságot törvénytelen és erőszakos eszközökkel elkeseritik, feltétlenül azt eredményezné, hogy a vezetés nélkül maradt magyarság szabad prédájává lenne az ellenzéki agitációnak. A Radics-párt, amelynek szervezkedése jóval agilisabb és eredményesebb a Vajdaságban, mint a többi polgári pártoké, már nyujtogatja is csápjait a magyarság felé. A magyarságban ma még nincs lelki közösség a Radics-párttal, amelynek vezére majdnem annyiszor tagadta meg azt, hogy a magyarok iránt megértéssel viseltetik, mint ahányszor magyar szimpátiákat hangoztatott. A magyarság többsége a kormány politikájának hive. A kormánytól függ, hogy ez a meglévő szimpátia a kormánypárti urak számára jelentsen voksot. A magyarságnak csak az a kivánsága, hogy maradjon a kormány a törvényesség utján s mérjen egyforma mértékkel.

Mi uj érát s uj szellemet várunk a Vukicsevics-kormánytól s tudunk és akarunk beleilleszkedni az uj szellembe. *Ne riasszon el oldala mellől bennünket a Vukicsevics-kormány.* A miniszterelnök maga vizsgálja meg, hogy lehetetlent, teljesithetetlent, főleg pedig hogy igaztalant és törvénytelent kiván-e a magyarság.

Tanácskozások a magyar párt és a radikálisok választási együttmüködéséről

Sántha György dr. tanácskozásai Manojlovics főispánnal

Politikai körökben a fővárosban is nagy feltünést keltett a *Bácsmegyei Napló* hire, hogy Vukicsevics Velja miniszterelnök megbizta Sztrilics Béla képviselőt és Manojlovics Dusán szuboticai főispánt, hogy tárgyalásokat folytassanak a magyar párttal a választási együttmüködés biztositására. A kormányelnök megbizottjai szombaton délután tanácskoznak elsőizben a magyar párt kiküldöttjeivel, amelyen beható tanácskozás tárgyává teszik a választási együttmüködés lehetőségét.

Nagy feltünést keltett Szuboticán dr. Sántha Györgynek, a magyar párt elnökének látogatása Manojlovics Dusán főispánnál. Dr. Sántha György a magyar párt több vezérével kedden délután négy órakor meglátogatta hivatalában Manojlovics Dusán főispánt, akivel hosszu ideig tanácskoztak. A tárgyalásokról semmi sem szivárgott ki. Jól értesült politikai körökben azonban ugy tudják, hogy a konferencián a radikális magyarpárti választási együttmüködésről folytak beható és részletes tanácskozások.

A jugoszláviai magyarság érthető érdeklődéssel tekint a most meginduló tanácskozások elé. Beogradban ugyan igyekeznek megnehezíteni a megegyezést s ujra kisértenek a szokásos vádak a magyarsággal szemben. Manojlovics főispán és Sztrilics képviselő azonban sokkal jobban ismerik a magyarságot, semhogy a vádaknak valami hatása lehetne rájuk s hosszük, hogy az ő információjuk lerontja a beogradi konkolyhintés hatását.

Katasztrófális forgószél pusztitott Németországban és Hollandiában

Az orkán házakat döntött össze és egy robogó személyvonatot boritott fel — A katasztrófa áldozatainak a száma még ismeretlen

Lingen városa elpusztult

Berlinből jelentik: Szerdán délután és este

Nyugat-Németország felett szinte amerikai méretü forgószél pusztitott,

amely tul a német-hollandi határon és Lingen környékén *hallatlan károkat okozott.* Több községben alig maradt ház, amelynek fedelét el ne sodorta volna a rettenetes orkán.

Még két-három emeletes házak falait is kettérepesztette a tornádószerü szélvihar,

évszázados fák törtek derékban ketté és az orkán ereje telefonpóznákat csavart ki.

Neede mellett, ahol a legborzalmasabban pusztitott a vihar,

a forgószél egy személyvonatot kiemelt a sinekből és a kocsikat felboritotta.

Hogy ez a katasztrófa hány emberéletet követelt áldozatul, arról még nincs hir, de magában

Neede községben tizennyolc embert ástak ki holtan a romok alól.

Messze vidékekről autókon indultak mentőexpediciók orvosokkal és kötszerekkel a pusztulás szinhelyére, amelyet katonaság vett körül.

A kár még hozzávetőleg sem volt felbecsülhető

annál kevésbbé, mert nem tudni, hogy mi történt Lingenben, miután minden összeköttetés megszakadt ezzel a várossal. A jelentések arra vallanak, hogy a forgószél az Ems egész vidékén dult, főleg attól nyugatra a partvidékig.

Osnabruckból érkező jelentések szerint

Lingen városa csupa romhalmaz.

Szerda délután öt óra tájban egyszerre elsötétedett a láthatár és délnyugat felől néhány száz méter széles és hosszu tölcsérformáju fekete felhő közeledett, majd percek alatt ráfeküdt a városra, ugy hogy egész sötét lett.

Nem telt bele negyed óra és a hatalmas forgószél mindent elpusztitott.

A protestáns templom és a történelmi nevezetességü városháza bedőléssel fenyeget. Egyiknek sincs fedele, mert a tetőzet gerendáit a vihar messze elvitte. A legerősebb épületekből is csak a csupasz falak maradtak meg és egy likörgyárat teljesen elpusztitott a vihar.

Olyan hatalmas volt a ciklon ereje, hogy Lingen főuccáján felkapott egy teherautót és behajitotta egy körülbelül tiz méter távolságra levő divatáruüzlet kirakatába.

A széltölcsér, amely körülbelül ötszázméter széles volt, Lingen környékén a majorságokat feldulta és a fákat tövestől kicsavarta. A gyümölcsöskertek teljesen megsemmisültek és a Lingen melletti kis erdőt egészen letarolta a vihar. Az Ems folyó mentén a ciklon által okozott pusztitás a hollandiai Almeloig és Escheig terjed. Esche, egy kis parasztközség tizenhárom majorsággal,

teljesen eltünt a föld szinéről.

Neede környékén és városában, valamint Hacksbergenben és Almelóban is igen nagy a pusztulás.

A hollandiai keleti határon egyidejüleg diónagyságu jég esett. Az elpusztult hollandiai község felsegitésére országos mozgalom indult meg. Vilma királynő Julianna trónörökösnővel együtt csütörtök reggel a katasztrófa szinhelyére utazott.

A katasztrófa mérete tulajdonképpen még nem bontakoztak ki egészen, mert az elpusztult területekkel megszünt minden távíró- és telefonforgalom.

Magyarország és a kisantant viszonyáról nyilatkozott Bethlen a felsőházban

A magyar-olasz barátsági szerződés a magyar felsőház előtt — Hadik János gróf a szociáldemokrata mozgalom erősitését kivánta a kormánytól — Bethlen élesen támadta a szocialistákat és békés külpolitikai programot hangoztatott

Budapestről jelentik: A felsőház csütörtökön tárgyalta a magyar-olasz barátsági szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslathoz többek között Szterényi József báró is felszólalt, aki azt fejtegette, hogy a szerződés teljesen megfelel a magyar nemzet erkölcsi presztizsének. Rámutatott arra, hogy mennyire nyilvánvaló ebben a szerződésben az egész vonalon Magyarország megbecsülése és érdekeinek előmozditása.

Magyarország érdeke egy erős Olaszország az Adrián, Olaszországnak pedig érdeke az erős Magyarország a dunai medencében.

Elismerését fejezte ki a miniszterelnöknek és a külügyminiszternek, akik ennek a szerződésnek a megkötését lehetővé tették.

Hadik János gróf felszólalásában ugyancsak örömmel fogadta a javaslatot, amelyért szerinte is nagy elismerés illeti a kormányt. Részletesen foglalkozott Bethlen miniszterelnöknek zalaegerszegi beszédével, amelyben azt mondotta, hogy Magyarország elérkezett ahhoz az időponthoz, amikor aktiv külpolitikát folytathat. Ő is helyesl ezt, ha azt jelenti, hogy ez az aktiv külpolitika minél több barát megnyerésé célozza.

Ha azonban ez azt jelentené, hogy olyan szerződéseket akar a miniszterelnök kötni, amely szerződések Magyarországot is magával rántaná, ha a Magyarországgal barátságos állam egy harmadikkal konfliktusba keverednék, akkor ellenvéleményt volna kénytelen bejelenteni. Magyarországnak a semlegesség az érdeke.

Foglalkozott ezután Hadik János gróf Bethlennek azzal a kijelentésével, hogy a szociáldemokraták és kommunisták céljai azonosak. Hangsulyozta, hogy a gyakorlatban ez nem áll meg.

A kormánynak a szocialista áramlatot kell erősitenie, amely szembenáll a kommunistákkal.

A világot ma egy veszély fenyegeti: Moszkva forradalmasitó tendenciája.

Minden diktaturával szemben kötelessége Magyarországnak állást foglalnia

és egyesiteni a szociális tényezőket és a nemzeti faktorokat az ország jövője érdekében.

Bethlen miniszterelnök azonnal válaszolt a vitában elhangzottakra és elsősorban Hadiknak zalaegerszegi beszédével polemizáló kijelentéseire reflektált. Hangsulyozta, hogy Zalaegerszegen csakis békés külpolitika eszközökről és célokról beszélt.

Az olasz-magyar szerződés nem szövetségi szerződés és nem ró konkrét kötelezettségeket a két népre,

hanem csupán barátságos magatartásról beszél. A szerződés beleillik abba a békepolitikába, amit Hadik hangoztatott és amit a magyar kormány folytatott a multban és folytatni fog a jövőben is. A szerződésnek nincs éle semmiféle harmadik állammal szemben. Nem lehet szó arról, mintha ez a szerződés talán nehezebb helyzetbe hozná Magyarországot a szomszédaival, a kisantanttal szemben. Azt már kijelentette, hogy

a szerződés nem irányul Jugoszlávia ellen, sőt a megegyezés egyik gyümölcsének Fiumének előfeltétele, hogy Jugoszláviával külön megállapodást kössön Magyarország,

tárgyalásokát folytasson, amelyek természetszerűen magukkal hozzák azt, hogy a két állam szomszédi viszonyában nyugodt és barátságos legyen a hangulat.

Rámutatott ezután Bethlen arra, hogy

Magyarország viszonya az utolsó években a kisantant néven szövetkezett három állammal szemben sok kivánni valót hagyott hátra.

Ennek oka egyrészt az a sok surlódási felület — mondotta Bethlen — amely a trianoni szerződésben van, másrészt az elintézetlen gazdasági és pénzügyi természeti kérdések, harmadik oka pedig, hogy Magyarország izolált volt politikai téren és egyenlőtlen erőkkel állt szemben. Meggyőződése, hogy ha Magyarország ki tud jutni ebből az izoláltságból és ha külpolitikája bizonyos támogatást nyert az olasz baráti szerződéssel, akkor a magyar kormány eliminálni lesz képes azt, ami prononszirizottabbá tette a kisantant helyzetét. Egyébként

nagyon kivánatos a kisantantra nézve is, hogy Magyarországgal keresse a megegyezést.

A joachimstali konferencián nem szóltak agressziven Magyarországról, hanem olyan formában, ami nem sérti a magyar nemzeti érzést. Végredményben az olasz megegyezéstől és barátsági szerződéstől a békének ezen a ponton való megerősödését és

a jóviszonynak a szomszédok közt való előrehaladását várja.

és ezen az alapon kéri a felsőházat a javaslat elfogadására.

Polemizált ezután Bethlen Hadik János grófnak a szociáldemokratákra és kommunistákra vonatkozó kijelentéseivel és meglehetős

éles támadást intézett a szociáldemokrata párt ellen,

amelynek szemére vetette, hogy 1918-ban a magyar szociáldemokraták vetették meg az ágyat a bolsevizmusnak Magyarországon és 1919-ben egyesültek Kun Bélával megfeledkezve arról a nagy elvi ellentétről, amely a kommunisták és szocialisták között fennáll. A magyar politikai élet egészséges kialakulását attól várja — mondotta Bethlen — hogy egészséges polgári osztály létesüljön és a munkásosztály elforduljon a szociáldemokratapárttól és nemzeti alapra helyezkedjék.

Élénk taps és helyeslés kisérte Bethlennek ezt a kijelentését, majd a felsőház az olasz-magyar szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben is egyhangulag elfogadta.

A magyar miniszterelnök a Jugoszláviával való jóviszony szükségességéről

Tisztviselők részére lehet lakást rekvirálni

A szociálpolitikai miniszterium körlevele a lakásbiróságokhoz

Becskerekről jelentik: A szociálpolitikai minisztérium csütörtökön érdekes leiratot küldött a becskereki lakásbiróságnak. A beogradi másodfoku lakásbiróság ugyanis kérdést intézett a szociálpolitikai miniszterhez a lakástörvény egy szakaszának értelmezéséről. A lakástörvény egyik szakasza kimondja, hogy *május 1. után csak az áthelyezett tisztviselők részére lehet lakást rekvirálni.* A másodfoku lakásbiróság beadványában rámutatott arra, hogy ez az intézkedés nem helyes, mert nagyon sok olyan tisztviselő van, aki május 1. előtt került jelenlegi állomáshelyére és lakást még ma sem tudott kapni.

A szociálpolitikai miniszter a beadvánnyal kapcsolatban körrendeletet intézett a lakásbiróságokhoz, a melyben közli, hogy a szakaszt ugy kell értelmezni, hogy *a tisztviselők részére május 1-je után is lehet lakást rekvirálni,* tekintet nélkül arra, hogy az illetőket most helyezték-e az illető városba vagy sem. A körrendelet a tisztviselők körében nagy megnyugvást keltett.

Radics Pavle békiteni jön Szomborba

A vajdasági parasztpárt csak egyenrangu pártként hajlandó tárgyalni — Élesen támadják Radics Istvánt

Szomborból jelentik: Arra a hirre, hogy a Radics-párt zagrebi vezetősége kizárta *Pálics* Józsefet az ujonnan alakult vajdasági parasztpárt vezetőköreiben kijelentik, hogy a kizárás elkésett, mert Pálics és társai már május 30-ikán levélben értesitették *Radics* Istvánt a kilépésükről. Ezt a levelet most nyiltlevél alakjában is közzétették a Bácska cimü lapban. Többek között a következőket irják:

Elnök ur!

Zagrebban kértük a horvát parasztpárt vezetőségét, hogy szembesitsen bennünket a volt bunyevác-sokác párti vezető férfiakkal, hogy ez úton állapittassék meg, ki tartja magát a horvát parasztpárt programjához és alapszabályaihoz és ki nem? Meg akartuk ezuton állapitani azt is, hogy ezek az urak kaptak-e különös meghatalmazást a horvát parasztpárt vezetőségétől arra, hogy a becsületes paraszttal és annak politikájával gunyt üzzenek. Ezen törekvésünkben nem arattunk sikert s azért elhatároztuk az itteni parasztnép felhatalmazására és kivánságára, hogy:

1. Az igazi paraszt demokrácia hü és becsületes híveiből megalapitjuk a Vajdasági Parasztpártot, amelynek ugyanaz lesz a programja, mint a többi parasztpártoknak.

2. Teljes erőnkkel azon leszünk, hogy a vajdasági parasztnépet, tekintet nélkül annak nemzetiségére, megmentsük az összes politikai tolakodóktól, jöttek legyenek azok délről, vagy nyugatról, szerbiai, vagy horvátországi testvereinktől. Azt akarjuk, hogy a vajdasági parasztság a belpolitikai kérdésekben mint egyenrangu tényező tárgyaljon.

3. Kivánjuk, hogy a mi szorgalmas, becsületes és minden politikustól kijátszott vojvodinai *népünket* — különösen pedig a parasztot — megmentsük a különböző tolakodó politikusoktól, szipolyozóktól és kalandoroktól.

Egyuttal beadjuk a lemondásunkat a horvát parasztpártban betöltött tisztségünkről és lemondunk a jelölésünkről a jövő választásokra a horvát parasztpárti listán.

A levelet *Matkovics* Tamás, *Ferkovics* Mihály szuboticai és *Pálics* József szombori tartománygyülési képviselők irták alá. Ezenkivül az uj párt négynyelvü proklamációt is bocsájtott ki, amelyben *élesen támadják Radicsot* a következőkben:

»A vajdasági paraszt, aki az ország összes földet müvelő emberei között a legkulturáltabb és az elsők között van egész Európában, látja azt, hogy Radics nacionalista elfogultságában őt alárendeli annak a parasztnak, aki még fa-házakban él és faekével szánt és ahelyett, hogy utóbbiakat arra a kulturális magaslatra emelné, amelyen a vajdasági paraszt gazdasági előrehaladottságában áll, ezutóbbit is teljesen környezete behatásának prédájává akarja tenni. A horvát parasztpártnak nemcsak a nevét, hanem horvátországi embereit is a vajdasági parasztságra erőszakolná. Ezek az emberek nem itt születtek, nem itt élnek és nem tudhatják, mivel és hogyan lehet a vajdasági paraszton segiteni. A Vajdasági Parasztpárt azért alakult és szervezkedik, hogy benne minden vajdasági földmivelő paraszt ember és dolgozó munkás, legyen az szerb, bunyevác, sokác szlovák, magyar, német, vagy román, segitséget és oltalmat találjon.«

A kiáltványt Pálics, Matkovics és Ferkovics mellett még Konyovics István, Trombitás Péter, Molnár Márton és Farahó István járási elnökök, továbbá a szombori és szuboticai választókerület husz-husz delegátusa irta alá. Hétfőre Szomborba várják *Radics* Pavle képviselőt, aki a zagrebiak nevében békiteni jön, de a vajdasági parasztpárt vezetői máris azt az álláspontjukat hangoztatják, hogy *csak egyenrangu pártként hajlandók tárgyalni Radicsékkal.* Az uj párt ideiglenes vezetősége ugy tervezi, hogy két hét mulva pártgyülést tartanak, amelyen megtörténik az állandó vezetőség megválasztása és elfogadják majd a párt programját.

Plakáton, dobszóval

csinál önmagának reklámot a feketicsi jegyzői hivatal

A noviszadi ügyvédi kamarát legközelebb egy szokatlan reklám ügyével kénytelen foglalkozni. Feketics, bácskai községben a jegyzői hivatal a következő falragaszokat aggatta ki:

A feketicsi polgárság szives figyelmébe!

A feketicsi polgárság szives figyelmébe!

A községi jegyzői hivatal vezetésében legutóbb beállott személyi változás után az uj jegyző, *Milojevics* Zsigmond felkérte a polgárságot, hogy akár hivatalos, akár magánjellegü ügyében mindenkor a legnagyobb bizalommal forduljon hozzá. *Ezzel szemben tény az, hogy a lakosság jogi ügyeinek elintézése végett tulnyomó részben ügyvéd, vagy közjegyző segitségéhez folyamodik, miáltal kiadásait fölösleges módon növeli, mert ugyanazon ügyek javarészét a községi jegyző sokkal kevesebb költséggel el birja intézni.*

A lakosság ilyetén magatartását csak a következő két körülmény okozhatta: 1. hogy a volt községi jegyző *(Malagurszki)* az elvállalt magánügyeket *nem végezte mindenkor a kellő pontossággal* s e mellett többet kért a rendeletekkel *szabályozott jutalomnál,* 2. hogy elterjedt az a téves hiresztelés, miszerint a mostani jegyző nem érti a lakosság nyelvét és nem ismeri az itteni törvényeket. Már pedig a mostani jegyző, mint ilyen *már két éve* szolgál a Vajdaságban, azonkivül husz évig volt biróságí hivatalnok, tehát kvalifikációja és gyakorlata folytán igen is ismeri a vajdasági törvényeket. De az sem fedi a valóságot, hogy a nép nyelvét nem érti, mert annyit mindenesetre tud magyarul és németül, amennyi a felek megértéséhez szükséges.

Mindezeket a polgárság szives figyelmébe ajánljuk azzal, hogy ezentúl nagyobb bizalommal forduljon mostani jegyzőjéhez, aki minden munkát a legnagyobb pontossággal és lelkiismerettel fog elintézni és *a felek költségeit csakis az előirás mérsékletével fogja megállapitani, mert célja, hogy a felek teljes megelégedésére dolgozhasson.*

Jegyzői hivatal.

Ugyanezt dobszóval is közhirré tették a községben.

A bácskai ügyvédek époly joggal sérelmezhetik a feketicsi jegyző plakátját, mint Malagurszki, a volt jegyző, akiről nem valami hizelgően emlékszik meg a reklám-plakát.

A feketicsiek azonban már csak a béke kedvéért is ügyes-bajos dolgaikban szivesen keresik fel a jegyzőt, akiről el kell ismerni, hogy igyekszik a községbeli lakosság kivánságát teljesiteni s igyekszik németül és magyarul is tanulni.

Feltámad a Haller-féle fapanama a klinikai visszaélésekkel kapcsolatban

A klinikai szállitások panamaügyében letartóztatták Vitárius Gyula nyugalmazott magyar kultuszminiszteri tanácsost

Budapestről jelentik: A klinikai panama-ügynek ujabb szenzációs fordulata van: *letartóztatták Vitárius Gyula nyugalmazott kultuszminiszteri tanácsost.* Stern Jenő, az Esztergomvidéki Gazdasági és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatója kihallgatása során elmondotta a rendőrségen, hogy vállalata összeköttetésben állt Vitáriussal, aki annakidején a kultuszminisztérium tüzelőanyagellátási hivatalának volt vezetője. Ezen a réven Stern nemcsak a *Pázmány Péter* tudományegyetem számára szállitott szenet, hanem szállitást kapott egyes muzeumok részére is s *minden egyes szállitás után Vitárius miniszteri tanácsos jutalékot kapott.*

Ezeknek az adatoknak az alapján a rendőrség lefolytatta a nyomozást és megállapitotta, hogy *Stern Jenő állitásai megfelelnek a valóságnak. Ezért előállitották a rendőrségen Vitárius Gyulát, aki minden kertelés nélkül elmondotta, hogy valóban elfogadott jutalékot Sterntől* akkor, amikor a kultuszminisztérium tüzelőanyagellátási osztályát vezette és a jutalékok ellenében majdnem az összes tüzelőanyag szállitásokat az Esztergomvidéki kapta meg.

Vitárius miniszteri tanácsos letartóztatása egészen uj utakat nyit meg a bünügyben és szenzációs uj letartóztatások várhatók. Vitárius a Haller István-féle két év előtti mátrabarlai faügyben is szerepelt. Akkor igen nagy port vert fel a numerus clausus miniszterének Haller Istvánnak ez a faügye, amelyen a kultuszminisztérium igen nagy összegeket vesztett. Ebben a zavaros panamaügyben akkor Stern is közremüködött és ebből az ügyből kifolyólag Vitáriust máról-holnapra nyugdijazták. Most a rendőrség ezt az ügyet is ujabb nyomozás alá vette és nem lehetetlen hogy ebben az ügyben is ujabb szenzációs fordulat következik be.

A tiszai fürdés első halottjai

Petrovoszelón egy iparossegéd, Szentán egy katona fulladt a Tiszába

Petrovoszelóról jelentik: Megrenditő tragédia történt szerdán délután a petrovoszelói Tisza-parton, ahol a fürdés áldozata lett *Galusz* András tizennyolcéves harisnyaszövő segéd.

Guttwein György petrovoszelói harisnyaszövőmester szerdán délután kiment segédjével, Galusz Andrással a Tisza-partra gyapjut mosni. Két-három óra hosszat dolgoztak és mikor a munkát befejezték, Galusz odaszólt a mesternek:

— *Melegem van, csinálok egy ugrást!*

Guttwein és még többen, akik ott tartózkodtak, le akarták beszélni a fiatalembert merész vállalkozásáról, mert a viz azon a részen elég erős sodru és hideg. Galusz azonban levetette ruháját és mialatt gazdája és a többi munkás a kimosott gyapjut kocsira rakta, a fiatal segéd belevetette magát a Tiszába.

Guttwein, aki egy ideig látta a fiatalembert, nyugodtan felült a kocsira és ott várt rá, kissé távolabb a parttól. *Eltelt fél óra és a segéd még mindig nem jelentkezett.* Többször kiáltották a nevét, de mivel Galusz nagyon jó uszó volt, *társai azt hitték, hogy eltávozott a parttól.* Később, mikor már haza akartak indulni, többen lesiettek a Tisza-partra, de *a fiatalembert már sehol sem látták. Kutatni kezdték, de eredménytelenül.*

Jelentést tettek a rendőrségen, amely halászokkal *éjfélig kerestette Galuszt, de nem találták meg.* A viz erős sodra elragadta Galusz holttestét.

Szentáról jelentik: Szentán is halálos áldozata van a fürdésnek. Szerdán estefelé *Zemukovics* Geda huszonkétéves katona több társával fürdött a Szenta alatt elterülő *Poronty rét* tájékán. A katona mélyen beuszott a folyóba, miközben *örvénybe került. A szerencsétlen ember percekig küzdött a habokkal és segélyért kiáltott, de a közelben csak egy társa tartózkodott, aki azonban nem tudott uszni.*

A rémes segélykiáltásokra többen a partra siettek és *szemtanui voltak annak a rémes halálküzdelemnek, amelyet az örvénybe került katona folytatott a habokkal.* Többen a vizbe vetették magukat, *de mire odaértek, Zemukovics elmerült a hullámokban.*

Késő estig csónakokon keresték a holttestet, de csak csütörtökön reggel hat óra tájban talált rá véletlenül *Matykó* Péter volt szentai tüzoltó, akinek halászhálójába beleakadt a vizbefult katona karja.

Az egyiptomi kormány teljesiti Anglia követeléseit

Megegyezésre van kilátás az egyiptomi konfliktus ügyében

Londonból jelentik: Kairói jelentés szerint a brit kormány jegyzékére már elkészült a válasz és

az egyiptomi kormány válaszjegyzéke az angol követelések egyrészét jogosnak ismeri el és azoknak teljesitésére kötelezettséget vállal. A többi követelést azonban visszautasitja, de olyan formában, hogy a további tárgyalások utját nem vágja el.

Ilyen körülmények között bizonyos a megegyezés arra nézve, hogy az egyiptomi hadsereg *gyalogzászlóaljainak békelétszámát fel fogják emelni* és az egyiptomi hadseregben kötelező szolgálati időt a mostani öt esztendőről leszállitják három évre.

Utal azonban a válaszjegyzék arra, hogy

semmiféle engedményre nem hajlandó az egyiptomi kormány abban a kérdésben, hogy az egyiptomi hadsereg főparancsnoki tisztje angol kézen legyen

és hogy angol hadsereg-felügyelők maradjanak az egyiptomi hadseregben.

Az állami fennhatóságának lealacsonyitását látja Egyiptom abban, hogy az angol sirdar minden katonai kérdésben az egyiptomi hadügyminiszter megkérdezése nélkül dönthessen

és hogy bármikor érintkezésbe léphessen *Fuad* királlyal az egyiptomi kormány megkerülésével.

Dr. Auer Pál budapesti ügyvéd

aki a frankhamisitási perben a francia nemzeti bankot képviselte, Beográdban tárgyal egy vicinális vasut ügyében

Néhány nap óta Beogradban tartózkodik dr. *Auer* Pál budapesti ügyvéd, a neves nemzetközi jogász, akinek neve szélesebb körökben különösen a magyar frankhamisitási perrel kapcsolatban vált ismertté, amelyben tudvalevőleg ő volt a *Banque de France* jogi képviselője a biróság előtt. Mint szakiró számos cikke jelent meg nemzetközi jogi kérdésekről magyar és külföldi lapokban és folyóiratokban, különösen sokat foglalkozik a nemzeti kisebbségek nemzetközi jogvédelmének kérdésével.

Dr. *Auer* Pál most a *beogradi angol követ meghivására* érkezett Beogradba, mint az angol érdekeltség kezében levő *Slatina—nasicei h. é. vasut* jogi képviselője. Ennek a vasuttársaságnak, melynek részvénytöbbsége az »*Investment Register Limited*« londoni társaságé, vonalait épugy, mint a többi jugoszláviai vicinálisokat, az állam saját kezelésbe vette anélkül, hogy az eddigi tulajdonosokkal rendezték volna a tulajdonjogi kérdéseket. Dr. Auer ma Kennard követ társaságában felkereste *Miroszavljevics* tábornok, közlekedési minisztert, akinél interveniált az angol részvényesek érdekében.

Alkalmunk volt ma hosszabb beszélgetést folytatni *Auer* Pállal, akihez néhány Jugoszláviát és Magyarországot közösen érdeklő kérdést intéztünk.

— A politikához csak annyi közöm van — mondotta dr. Auer — hogy tagja vagyok Budapest székesfőváros törvényhatóságának és külpolitikai munkatársa vagyok *a Népszövetség félhivatalosának számitó Journal de Genéve*-nek. Ezt azért bocsátom előre, mert nincs jogom senki nevében nyilatkozatot tenni és *amit mondok, egy nem egészen tájékozatlan magánember véleménye.*

— Hogy fogadták Magyarországon az olasz szerződést?

— Az olasz barátsági szerződés hirét a magyar közvélemény a szociáldemokrata párt kivételével kedvezően fogadta. A szociáldemokrata párt az olasz *belpolitikai* rendszer miatt szavazott a szerződés jóváhagyása ellen. Külpolitikai kapcsolatok létesitésénél azonban a szerződésre lépő államok belpolitikai berendezkedése nem lehet döntő szempont. Hiszen az orosz szovjet-köztársaság is igen jó viszonyt tart fenn Olaszországgal. A magyar közvélemény többsége azért fogadta szivesen az olasz barátsági szerződés hirét, mert ez véget vet Magyarország elszigeteltségének. Azt azonban le kell szögeznem, hogy *a magyar közvélemény aggódva figyelt Bethlen gróf római jelentéseire, mert az olasz szerződést csak az esetben tekinti előnynek, ha annak nincs éle más állam, főleg Jugoszlávia ellen* és nem jelent oly lekötelezést, amely más államokkal, elsősorban Jugoszláviával való békés megállapodást kizár. Bethlen grói idevonatkozó nyilatkozatai megnyugtatóan hatottak. *A magyar közvélemény azonban azt reméli, hogy Olaszország után most már Jugoszláviára kerül a sor* és a magyar kormányzó mohácsi beszédének szellemében megtörténik a közeledés a két állam között. *Merem állitani, hogy ezt a magyar nép igen nagy többsége nagyon szivesen látná.* Ehhez azonban szükséges volna hogy Jugoszlávia ugyanoly rokonszenvet tanusitson Magyarország iránt, mint azt Olaszország tette.

— Egy kérdés kielégitő megoldása bizonyára még nem előfeltétele a békés baráti viszony kialakulásának. Ehhez szükség van még különösen *a kisebbségi jogok megnyugtató végrehajtására is.*

— Egyik nagy probléma *a birtokperek rendezése.* Az olyan magatartás, mint *Romániáé, amely nem ismeri el a vegyes döntőbiróság illetékességét,* melyet pedig nemzetközi szerződés és magának a biróságnak határozata állapitott meg, keserüséget vált ki és megnehezíti a jó viszonyt. *Szerencsére Jugoszlávia részéről aligha kell ily magatartástól tartanunk. A volt magyar vicinális-vasutak* bizonytalan helyzete szintén rendezésre szorul.

— A politikai közeledésnek rendszerint a *gazdasági közeledés* az előhirnöke. *Ennek nyomait pedig máris léptennyomon észlelhetni.* Az a kedvező megitélés, amelyben a külföldi pénzpiac Magyarországot részesiti és amely a budapesti kölcsön feltételeiben is kifejezésre jutott, bizonyára kivánatossá teszi Jugoszláviára nézve a Magyarországgal való kereskedelmi összeköttetést.

— *Budapesten nagyon jól tudjuk, hogy a »Bácsmegyei Napló« milyen nagy érdemeket szerzett a kölcsönös megértés ügyének szolgálatában.*

PROGRAMM

A Bácsmegyei Napló uj rovata

Minden szégyenkezés és álszemérem nélkül bevalljuk, hogy a lapok nincsenek abban a helyzetben, hogy a jövőben is szinházi, mükedvelői előadások, hangversenyek, sportversenyek, futballmérkőzések, bálak, felolvasások, kirándulások, gyülések, összejövetelek, zászlószentelések reklámját díjmentesen közölhessük. A vajdasági lapok néhány hónappal ezelőtt együttes határozatot hoztak, amely szerint beszüntetik a kommünikék díjmentes közlését. A határozatnak mindössze annyi foganatja volt, hogy azóta még jobban megszaporodtak a díjmentes kommünikék.

Amikor most megismételjük azt az elhatározást, hogy kommünikét s reklámhirt dijtalanul sem arról nem közlünk, hogy hol kapható jégbehütött málnaszörp, sem arról, hogy hol látható Harold Lloyd, szükmarkuság, vagy pénzéhség nem vezet bennünket. Nem hivatkozunk arra, hogy még a leghazafiasabb és legemberbarátibb ünnepség rendezői is megfizetik a termet, a diszitőt, hanem csak arra hivatkozunk, hogy egyetlen ujság sincs, amelytől az áldozatok olyan mértékét lehetne követelni, amilyen mértékkel a legnagyobb vagyon ura sem adakozik. Ezért kellett a

Programm

cimü rovatot megnyitni, amely *rendszerint minden héten kétszer: csütörtökön és vasárnap jelenik meg* s tájékoztat a következő napok szórakoztató, kulturális és sporteseményeiről.

Arra való tekintettel, hogy a hangversenyek, mükedvelői előadások rendezői rendszerint jótékonycélra adják az előadások jövedelmét, a kommünikék közlési diját rendkivül alacsonyra szabtuk meg. Egy-egy kommüniké közlési dija öt sorig hatvan dinár, minden további sor tiz dinár. A közlési dij a kommünikével együtt fizetendő be, illetve küldendő be a kiadóhivatalba.

Az első Programm vasárnap jelenik meg.

„Nincs pénz — mindenki hazamehet"

Csalódottan térnek vissza az ármentesitési munkákról a kanizsai magyarok

A vajdasági agrárreform egyik szomoru következménye: a magyar és német földmunkások ijesztő elszegényedése. A latifundiumos Bácskának és Bánátnak, ha messze is volt akkor a birtok-elosztás az ideális állapotoktól, meg volt az az előnye, hogy legalább tavasszal és nyáron munkához juttatta a földnélkülieket. Mióta azonban a kisebbségi földigénylők kizárásával sikerült a nagybirtokokat szétdarabolni és a vajdasági földmunkások elől a munkaalkalmat elzárni, a szegény magyar és német munkások előtt csak két lehetőség van: *vagy Délamerikába vándorolni, vagy szótlanul viselni az egyre sulyosabb nyomoruságot.* A hazai földhöz ragaszkodók, azok, akik még nem veszitették el teljesen a reményt, évről-évre jobban érzik azonban, hogy a türelem nem sokáig tarthat és végül nekik is elő kell venni a — vándorbotot. Az idén tavasszal még *biztak abban, hogy a Duna-gátak javitása és egyébb közmunkák alkalmat adnak nekik arra, hogy legalább a mindennapi kenyerüket megszerezzék.* Kanizsa környékéről, hol a legnagyobb tömegben élnek a magyar földnélküliek, áprilisban, mikor az ármentesitő társulatok végre megkapták a kölcsönt és hozzákezdhettek a gátjavitáshoz, *százával mentek le Gombosba és Apatinba, ahol a földmunkát végezték.* De alig telt el pár hét, amikor a vállalkozó közölte velük:

— *Nincs pénz, nincs munka, mindenki hazamehet.*

A kötörő munkásokat, akik között számos kanizsai magyar volt, szintén szétugrasztották, sőt a *Duna-mentén dolgozó répamunkásokat is pénz nélkül eresztették széjjel.* A földmunkások közül többen kocsival, lóval mentek le Apatinba, vissza azonban kocsi és ló nélkül jönnek: a munkán nemcsak, hogy nem kerestek, *de a vándorlásra rament némelyik kis vagyonkája is.*

Kiujult a harc

a noviszadi radikálisok közt

A disszidensek vizsgálóbiztos kiküldését kérték a miniszterelnöktől

Noviszadról jelentik: A noviszadi radikális pártban, mint ismeretes, a legutóbbi képviselőválasztások után szakadás állott be. A párt nagyobb csoportja, *Slepcsevics* Milán volt főispán, *Vilics* Márk tanitóképzőintézeti igazgató, volt nemzetgyülési képviselő, dr. *Ilics* Radoszláv ügyvéd és mások vezetésével disszidált. A két frakció között az ellentétek annyira kiéleződtek, hogy a legutóbb megtartott tartománygyülési képviselőválasztások idején a két frakció külön-külön listával vett részt a választásokon, a hivatalos lista a tartománygyülési választásokon 1600, a disszidenseké 667 szavazatot kapott. Dr. *Velicskovics-Szvinyarev* Miladin főorvos, volt nemzetgyülési képviselő és a radikális párt elnöke, több izben közbenjárt a két frakciónál, hogy az ellentéteket elsimitsa és lehetővé tegye a két frakció ujból való egyesülését, de a két frakció közt fennálló és *erősen kiélezett személyi ellentétek miatt minden kisérlete meghiusult.* A hivatalos radikális párt közben a *disszidens vezérek közül néhányat a párt kötelékéből kizárt,* de a disszidensek továbbra is azt hangoztatták, hogy a radikális párt hiveinek jelentékeny része mögöttük áll. A belügyminiszter néhány hónappal ezelőtt a kiszélesitett tanács tagjai közül is felmentette a disszidenseket, ugy hogy azoknak a közgyülésen nincs is képviseletük.

Néhány nappal ezelőtt *Vilics* Márkó vezetésével közel husz tagu küldöttség járt a miniszterelnöknél, akinek Vilics Márkó terjedelmes memorandumot adott át, melyben felsorolta a disszidensek panaszait és azonkivül *sulyos vádakat emelt a hivatalos radikális párt ellen.* Ezek a vádak a beogradi *Pravdában* is megjelentek egy interju keretében, a melyre Klicin Mita a hétfői városi közgyülésen válaszolt és éleshangu beszédben a disszidensek vezetőit, főleg Slepcsevics Milán volt főispánt és Vilics Márkót illette vádakkal, kijelentvén, hogy okosabban tenné Vilics Márkó, ha saját portája előtt seperne.

A *Zasztava* hétfői számában, mely tudvalevőleg a hivatalos radikális párt orgánuma, a hivatalos radikális párt választmánya utasitja vissza a Pravdában megjelent vádakat. A hivatalos radikális párt azonban ezzel nem elégszik meg, hanem a napokban, valószinüleg már *szombaton küldöttséget meneszt a miniszterelnökhöz és a radikális párt beogradi országos főbizottságához, hogy a disszidensek memorandumát és panaszát megvilágitsák.*

Vilics Márkó volt nemzetgyülési képviselő, a hivatalos radikális párt küldöttségéről ezeket mondotta a *Bácsmegyei Napló* munkatársának:

— Hivatalos elfoglaltságom akadályozott eddig meg abban, hogy a városi közgyülésen elhangzott vádakra reflektáljak. Minthogy mi nem vagyunk tagjai a képviselőtestületnek, igy az önök nyilvánosságát akarom igénybevenni, hogy a vádakra és a történtekről nyilatkozzak. *Mi a miniszterelnöknek konkrét vádakat tartalmazó memorandumot adtunk át,* amelyben rámutattunk, hogy a jelenlegi »hivatalos« radikális pártvezetőség müködése óta a párt számszerüen és tekintélyben erősen visszaesett. Nekünk az utolsó tartománygyülési választásokon tisztán radikális szerb szavazatokból 667 szavazatunk volt, mig a hivatalos listának a reájuk leadott 1100 magyar, német és zsidó szavazatokkal együtt 1600 szavazatuk volt, vagyis a két radikális frakciónak együttvéve 2209 szavazata volt, mig 1925 február nyolcadikán a képviselőválasztások alkalmával, amikor pedig a magyarok, németek és zsidók 1100 szavazata nem jutott a radikális pártnak, 2740 szerb szavazat volt, ugy hogy ha a jelenleg leadott 1100 kisebbségi szavazatot is hozzászámitjuk, akkor a radikális pártnak tulajdonképen *3840 szavazat felett kellett volna rendelkeznie,* ha megtartotta volna előző pozicióját, de a párt ereje láthatólag csökkent. Ugyanez a helyzet a noviszadi járásban is. Az általános képviselőválasztások alkalmával 6640 szavazat jutott a radikálisoknak, mig a külön német jelöltre 1900, a magyar pártra pedig 1200 szavazat. Most a tartománygyülési választásokon nem volt se külön magyar, se külön német lista és mégis *csak 5790-en szavaztak a radikális pártra.*

— Ezenkivül más természetü vádakat is emeltünk, a választási névjegyzék összeállitása, a képviselőtestület összetétele ellen, amelyből nemcsak mi, akiknek 667 szavazatunk volt, de a magyarok, németek és zsidók is hiányoznak. Minden pártot megilleti az a jog, hogy a képviselőtestületben bent legyen, mert mindannyian egyformán szeretjük városunkat. De vádakat emeltünk a város igazgatása miatt is és arra kértük *a miniszterelnököt, hogy a vádak megvizsgálására küldjön ki vizsgálóbiztost, aki állapitsa meg, mennyiben igazak a mi vádjaink.* Klicin Mita a közgyülésen a helyett, hogy hozzájárult volna a vizsgálóbiztos kiküldetéséhez, ellenünk emel vádakat és a mi vádjainkra csak általánosságban felel.

Sztrájkba léptek a Ferrum munkásai

Az igazgatóság elutasitotta azt a követelésüket, hogy az akkord-rendszer helyett órabér-rendszert vezessenek be

A szubotícai Ferrum vagongyár munkásai csütörtök délelőtt sztrájkba léptek és valamennyien kivonultak a gyárból.

A Ferrum-gyár, mint ismeretes, pár héttel ezelőtt megrendelést kapott az államtól, mely a javitásra szoruló tehervagonokból 36 vagont adott át a gyárnak azzal az igérettel, hogy később személykocsik javitására is ad neki megrendelést. A 36 vagon kijavitására a gyárvezetőség akkordrendszerrel akart a munkásokkal megegyezni, az akkordbéreket azonban olyan minimális összegben szabta meg, hogy a munkások elhatározták: a munkát nem kezdik meg.

A munkások két hétig kitartottak a gyárra kimondott bojkott mellett, aztán a mozgalom megbukott, mert a gyár alacsonyan megszabott akkordbére is számos munkanélkülit csábitott be a Ferrumba. A szakszervezetek vezetői, mikor látták, hogy a munkások kitartása megingott, tárgyalásokat kezdtek a gyárigazgatósággal és a munkásokat rábirták, hogy a bojkottot szüntessék meg és vegyék föl a munkát.

A munka meg is indult, a munkások elfogadták az akkordrendszert és alacsony akkordbéreket, annál is inkább, mivel a gyár igazgatósága igéretet tett arra, hogy a 36 tehervagon után kijavitásra kerülő személykocsiknál vagy bevezeti az órabérrendszert, vagy fölemeli az akkordárakat. A munkások, akik az akkordrendszer mellett igen keveset kerestek, másfél héttel ezelőtt végeztek a tehervagonokkal és megkezdték, ugyancsak akkordárak mellett a személykocsik javitását. Ennél a munkánál, a munkások szerint, kitünt, hogy az akkord olyan alacsony, hogy még a négy dináros órabéreket sem tudják elérni.

A gyár munkásai ezért csütörtökön közölték az igazgatósággal, hogy állitsa vissza az órabérrendszert, mert az akkordrendszer mellett sehogysem tudnak keresni. Az igazgatóság azonban elutasitotta a kérést, hivatkozva arra, hogy az akkordárakat a vasutigazgatósággal egyetértésben állapitották meg és attól nem térhetnek el, mire a gyár száz munkása azonnal beszüntette a munkát.

A munkabeszüntetésről a gyárigazgatóság a következő felvlágositást adta munkatársunknak:

— A munkások azt követelték, hogy az akkord-rendszer helyett *állitsuk vissza a biztositott órabéreket.* Ezt a követelést kénytelenek voltunk elutasitani, mert csak akkordrendszer mellett végezhetjük a vagonjavitást, miután az államvasutakkal csak ilyen értelmü szerződést kötöttünk. A munkások eljárását különben sem lehet megmagyarázni, hiszen a munkások akkordrendszer mellett is *elérték az 5 és fél—8 dináros órabéreket, sőt voltak sokan, akik ennél nagyobb órabért is biztositottak maguknak.*

A nagy hideg miatt

csak négyszáz mázsa ópium terem Délszerbiában

A délszerbiai ópium a legjobb a világon

Ebben a hirtelen és heves kánikulában még a hidegről olvasni is jó. Jegyezzük tehát ide, hogy a szkopljei kereskedelmi kamara a hidegre panaszkodik. Jelentése szerint a délszerbiai máktermés a rendkivül hideg időjárás miatt az idén alulmarad a szokott mennyiségen. Különösen Stip környékén nagy a kár és itt kétezer hektár vetésből alig öt métermázsa ópiumot fognak kapni. Kumanovó körül a nagykiterjedésü mákvetés csaknem egészen elpusztult, igy csak szintén öt métermázsa ópiumot ad. Veleszt sem kerülték el az elemi csapások, az ópiumtermés most mintegy ötven mázsa lesz ezen a környéken.

Aránylag megkimélte az időjárás a többi délszerbiai ópiumcentrumokat, ahol igen nagy ópiumtermésre számitanak: Szkoplje husz mázsa, Szvetinikola ötven, Prilep öt, Kocsane harmincöt, Kratovó husz, Kavadar ötven, Sztrumica százhusz és Radoviste negyven mázsa ópiumot ad. Az összes délszerbiai ópiumtermés ebben az évben *négyszáz métermázsára tehető.* Két hét mulva megkezdődik az ópiumszüret és már *erős érdeklődés mutatkozik a külföldi, főleg francia, német és svájci cégek részéről,* amelyek most elküldték képviselőiket, hogy közvetlen összeköttetésbe lépjenek az itteni termelő és exportőr körökkel. Külföldön mindenütt tudják, hogy a délszerbiai ópium a legjobb a világon, mert legnagyobb a morfiumtartalma. A közvetlen kereskedelmi kapcsolatok felvétele a szalonikii piac közvetitésének kikapcsolását jelenti és nagy fontosságu a délszerbiai gazdasági életre. Eddig az egész ópiumexport Szalonikin át bonyolódott le, ahol az ópiumkereskedelem néhány görög-zsidó cég monopóliuma.

Éjféli tivornya

Irta: Cholnoky László

Ahogy lejött a domboldalon és bejutott az árnyas fák alá, a hüvös, illatos légáram egy pillanatra elfeledtetett vele mindent, a csikorgó éhséget, a reménytelen szomoruságot, ami ugy uszott, lebegett a nyomában, mint valami átokverte, fekete fátyol és a magasból alálhulló hőséget, ami dühödtté forralta az agyvelejét. Megállt egy pillanatra, megtörölte a homlokát, miközben az emlékezetén gyerekkori dalocskák sajdultak át. Második napja koplalt már és az akarata is elernyedt, hogy munkát kapjon, csak ment céltalanul, néha lassan, máskor hirtelen nekilódulva, hogy talán valahogy majd elszakad, megszabadul tulajdon magától, mint a bitang kutyától.

De ahogy beért a faluba, a nyugalom megint elrebbent fölüle. A toronyban akkor kondult meg a déli harangszó és csattogva, döngve alálebbenő hangok zavaros táncra perdültek zugó fülében. Torkán keserü nyál folydogált alá az éhségtől és egy pillanatra ugy érezte, hogy megállt a világ szivverése és vége mindennek.

Ahogy aztán továbblódult, maga sem tudva, merre, miért, az egyik szalmazsuppos ház vasrácsos, nyitott ablakán keresztül zsiros, kövér, nehéz ételszag csapott feléje. Szédülés fogta el, meg kellett állnia.

Megfogta a vasrácsot és betekintett.

A szoba közepén, az asztal mellett potrohos paraszt ült és szörcsögve tömte magába az óriási gombócokat. Ahogy a jövevényt megpillantotta, a szeme pillája sem rebbent meg, csak csámcsogott tovább, közben nagyokat nyögve a nehéz munkától.

— Adjon az isten minden jót — mondta a csavargó az izgalomtól remegő hangon — két napja nem ettem semmit... ha lenne olyan jó...

A paraszt még nyelt néhányat, megvakarta szőrös, barna fülét, vizenyős szemét ráemelte a jövevényre és nehéz csuklások között azt mondta:

— Két napja?... Az bizony sok!... Én egy napig sem állnám!... Most is majd az ördög vitt már el a nagy éhségtől!

A csavargónak felvillant a szeme a reménységtől.

— Igen, két napja! — mondta ujra. — Ha lenne olyan jó!...

A paraszt tötyögve nevetgélni kezdett.

— Mármint hogy én adjak magának is? — kérdezte. — Hát mi vagyok én?... Bolond?... Hát adott már maga nekem valaha enni, mi?... Hát én nem vagyok bolond, nekem megvan a magamhoz való eszem!... Hanem ha enni akar, akkor jőjjön el holnap és segitsen nekem fát vágni. Látja ezt a sok tuskót?... Ha ezt nekem holnap estére bevágja, akkor majd lesz ennivalója... Most pedig menjen isten hirével, mert hivom a kutyát!

— De én már most sem birom tovább — mondta a csavargó halkan, miközben cserbarna, ráncos arcán két kövér könnycsepp futott alá.

A paraszt legyintett és ez a gyászos mozdulat olyan volt, mintha a minden remények fekete fejfája bólogatott volna.

A csavargó szeme lecsukódott, de azután valami ismeretlen megnyugvás szállt reá. Éhségének tüze is leolvadt, eloltotta az az émelyitő keserüség, ami a szivéből csordogált.

Tekintetét révetegen végighordta az udvaron heverő barna fatuskón, aztán elköszönt. Más háznál nem is próbálkozott, ugyis tudta, hogy hiába.

*

Felhőfoszlányok siklottak el a hold előtt; a vidék hol ezüstfényben uszott, hol meg fekete éjszakába merült.

Csend volt mindenütt és amikor valami éjszakai járókelő utolsó lépései is elhangzottak, a csavargó előlépett az orgonabokrok mögül, halkan odament az ablakhoz és hallgatózni kezdett. Az üvegtáblák most zárva voltak, de mégis tisztán hallhatta a kövér paraszt nehéz hortyogását.

— Most emészti a gombócokat! — gondolta az éjjeli jövevény és mosolygott. Meggyőződéssel, harag nélkül, nyájasan, mint aki hopponkapta durmoló cimboráját. Mert nem volt a szivében semmi harag, csak valami hang hívta, hogy a déli harangszókor félbemaradt dolgokat tegye teljesekké.

Még egyszer körültekintett, aztán amikor a hold elé megint felhő siklott, a nehéz fatuskókat elkezdte odahordani a ház ajtaja elé, egész torlaszt emelve belőlük. Azután a földön heverő szénából csóvát csinált, meggyujtotta és bedugta a tető fekete szalmája közé.

Pár pillanatig temetői mozdulatlanság volt mindenütt, akkor azonban az első kis lángkigyó felszaladt a ház tetejére, a csavargó pedig futni kezdett vissza az erdő felé, ahol a napot gyötrelmes álmok között átaludta.

Amikor a lélekzete kimaradt, megállt egy pillanatra és visszatekintett. A láng akkor már dusan, robogva örvénylett a háztetőn, izzó testéből apró lángrongyok szakadtak ki és kanyarogva felsiettek a fekete égbolt felé. A faluból pedig már odahallatszott a megriadt emberek és állatok pokolbeli kórusa.

Tovább akart sietni, de nem birt elszakadni a látványtól. Boldogságtól ködös szemét mozdulatlanul szegezte az égő házra, amikor pedig a messze rónaságról megérkezett az éjjeli szellő és a lángot odafektette a szomszédos házak tetejére, körülhordozta tekintetét a fekete látóhatáron. Legyintett és ez a mozdulat most olyan volt, mintha a minden betelt remények pompás obeliszkje bólogatott volna. Aztán pedig ugy lett, hogy az a lángvörös ruhába öltözött pompás asszony, akivel délután, az erdő mélyén találkozott először gyötrelmes álmaiban, eljött hozzá, karonfogta és elvezette palotájának hüvös csarnokaiba, ahol aranysárga horzuhatag ömlötte körül a teritett asztalt.

Elfogták a szombori rablógyilkosokat

Baranyai cigányok követték el a szombori véres bűncselekményeket — Két erduti csendőr izgalmas üldözés után elfogta a rablóbanda két tagját, három haramia azonban elmenekült — Megtalálták az elrabolt holmik egy részét

Oszijeken és Daruváron is követtek el bűncselekményeket a rablógyilkos cigányok

Szomborból jelentik: A szombori rablógyilkos merényletek ügyében megindított nyomozás — amint várni lehetett — hamarosan eredményt produkált.

A bogojevói csendőrség szerdán hajnalban elfogta a rablógyilkosbanda két tagját és megállapította, hogy a szombori véres bűntényeket szlavóniai cigányok követték el, akik közül három még szökésben van.

Mint ismeretes, a nyomozás első pozitív megállapítása az volt, hogy a vakmerő haramiák nem voltak szomboriak, mert különben Breineréknél, vagy Bosnyákéknál felismerte volna őket valaki, emiatt a szombori csendőrség vezetői, Pajkics és Pangerc csendőrszázadosok szigoru utasitást adtak ki a szomszédos falvak csendőrparancsnokságainak a nyomozásra, főleg a kóbor cigányok megfigyelésére. A csendőrség ugyanis abból a rettenetes kegyetlenségből, a mellyel a rablók áldozataikkal elbántak és idegen hangzásu beszédükből is arra következtetett, hogy a bűncselekményeket cigányok követték el.

Szerdán hajnalban, ugy 4 órakor, a bogojevói csendőrséghez tartozó Erdut község két csendőre, *Bakarics* Dusán őrmester és *Jeramazovics* Futim káplár a Duna mentén voltak éjjeli megfigyelésen, amikor észrevették, hogy

a hajnali szürkületben három csónakon öt férfi igyekszik átevezni a Dunán.

Amikor a csónakosok a szlavóniai parthoz érkezve a csendőröket észrevették, gyorsan evezni kezdtek lefelé a Dunán. A csendőrök erre két csónakot keritettek és az ismeretlenek után eveztek. Ezalatt ezek egérutat nyertek és

a part egy elhagyott részén kikötve, menekülni kezdtek a szőlők között. Utközben különféle csomagokat dobáltak el.

A két csendőr mindenütt nyomon követte a menekülőket, de nem lőhettek rájuk, mert a szőlők tele voltak munkásokkal és félő volt, hogy esetleg azokat találják a golyók. A hajsza több mint három órát tartott,

közben az öt menekülő elvált egymástól és különböző utakon futottak tovább.

A két csendőr nem sokat habozott és a két menekülő után vetették magukat, akikről már ekkor kétségtelenül megállapitották, hogy cigányok. A két cigány Hajmás és Bela-Brdo községek között találkozott *Kovacsevics* Jován gazdával, aki kocsin ment a szőlőbe.

A cigányok Kovacsevicset lerántották kocsijáról bottal fejbevágták és a kocsira felülve igyekeztek tovább menekülni.

A két csendőr azonban gyorsabb volt és utolérte a cigányokat, akik

amint a csendőrök fegyvert fogtak rájuk, megadták magukat.

A csendőrök a két cigányt megláncolták és az uton visszafelé menet

összeszedték a cigányok által utközben eldobált tárgyakat

és a cigányokat az összeszedett tárgyakkal együtt beszállitották a szombori csendőrségre.

Itt a két cigány

semmiről sem akart tudni semmit.

A cigányok személyi adataikat ugy mondották be, hogy az idősebbik *Oláh* Sztipán, a fiatalabb pedig ennek fia, *Oláh* József, akik azt állitják magukról, hogy

oszijeki lókereskedők

és csak magyarul tudnak, idegen hangzásu kiejtésükről azonban kétségtelenül megállapitható, hogy

nem magyar anyanyelvüek.

Azokban a tárgyakban, amelyeket a cigányok eldobáltak,

felismerték a Breineréktől, Bosnyákéktól és a Mérő-féle téglagyárban ellopott holmikat.

Megtalálták az ellopot holmik között Breiner Imre kék ruháját, egy kék selyem csipkésszélü zsebkendőt, amely szintén Breiner Imre tulajdona és B. I. monogramm van benne, egy vastag sétapálcát, amelyet *Bosnyák Sztipán vendéglőstől raboltak el vasárnap éjjel.* A botot vasárnap délután *Teofanovics* Félix, a szombori főszolgabirói hivatal irodafőnöke ajándékozta vásárfiának *Bosnyák* Sztipánnak és

ezzel a bottal ütötték fejbe menekülés közben Kovacsevics Jovánt,

amikor kocsijáról lerántották. A botot Teofanovics, illetve Bosnyák határozottan felismerték. Találtak továbbá egy elhajitott bajonettet, amelynek

nyelén még most is láthatók a vérfoltok.

Breiner Imre ebben határozottan felismerte azt a bajonettet, amellyel őt, apját és anyját ütötték és szurkálták. *A bajonett pengéje egészen el van csorbulva,* mert Bogojevón a halászcsónakok láncát ezzel feszitették szét.

Oláh Sztipánnál 130 darab tizdinárost és öt darab százdinárost, fiánál kilenczen darab tizdinárost és három darab százdinárost találtak.

A Breineréknél elrabolt ötezer dinár és a Bosnyákéktől elvitt nyolczezer dinár nagyobb része tiz dinárosokból állott. Végül Oláh Sztipán szérüjében találtak egy 1917-ben kiadott *Hadsegitési és népjóléti nyereménykölcsön sorsjegyet,* a melynek széle meg volt pörkölve.

Ezek a sorsjegyek Mérő Ignác téglagyáros Wertheim-kasszájában az iratok között voltak.

A cigányok — mint ismeretes — az iratokat a Wertheim-kassza felfeszitése után elégették és ugylátszik ezekről a régi sorsjegyekről azt hitték, hogy idegen valuta és *égés közben vették ki azokat az iratok közül.* A csendőrség és rendőrségnek az feltevése, hogy

mind a három bűntényt egy banda követte el,

helyesnek bizonyult, hiszen a menekülés közben eldobált és a cigányoknál talált tárgyak mind a három helyről valók.

A sorsjegyekről egyébként Oláh Sztipán azt mondja, hogy azokat Oszijeken az uccán találta, fia szerint pedig az országuton találták azokat.

Találtak még a banditáknál egy nagy kaucsukkal bevont nagyitó lencsét és egy elszakadt cédulát, amelyre »*Iván gazda*« van rá irva.

A csendőrség azt hiszi, hogy a cigányok

valahol, valamilyen Iván gazdánál is be akartak törni.

Az elfogott cigányok kihallgatása egész nap folyt a szombori csendőrségen és a nyomozó hatóságok véleménye szerint

a rablógyilkos cigányok a baranyai Knezsevivinogradból valók, akik nemrégen Oszijeken és Daruváron is kasszarablást követtek el.

Oszijeken május hatodikára virradó éjjel az oszijeki borgyárba törtek be. A gyár irodájában két Wertheim-szekrény volt, amelyek közül az egyiket, amely olyan nagy, mint egy ajtó, nem tudták elvinni, csak egy méterre mozditották el, mig a másikat, amely öt métermázsás volt — épp olyan nagy, mint Mérőék pénzszekrénye — épp ugy, mint Szomborban, egy kocsi első részén elvitték és a földek között törték fel. A rablók itt is felköltötték az éjjeli őrt és bekötve szemét, kényszeritették, hogy segitsen nekik a pénzszekrényt helyéből elmozditani. Érdekes, hogy a betörők *az oszijeki kasszarablás helyén is három kalapot hagytak,* mint Szomborban a Mérő-féle téglagyárban.

Hasonló körülmények között követtek el betörést három hónap előtt Vukováron is és a nyomozó hatóságok szerint mindezeket az a rablóbanda követte el, amelynek két tagját most a szombori rablógyilkosság miatt letartóztatták.

A két cigány a csendőrségen konokul tagad és amikor szerbül szólnak hozzájuk, tört magyar nyelven válaszolják: »Nem tudom én kérem szerbül!«

A *Bácsmegyei Napló* szombori munkatársa jelen volt a rablógyilkos cigányok kihallgatásánál és amikor a cigányok a szerb kérdésekre nem akartak felelni, magyarul kérdezte meg tőlük:

— *Mi van a kasszával?*

— *Nem tudom én kérem kaszálni* — válaszolta az öregebb cigány — *én lókereskedő vagyok.*

A cigányokat egyébként csütörtök délután átkisérték a rendőrségre, mert a szombori kasszarablás és a rablógyilkossági kisérletek ügyében a szombori rendőrség folytatja le a nyomozást, amelybe már belekapcsolódott az oszijeki rendőrség és a knezsevivinográdi csendőrség is, továbbá a daruvári hatóságok, hogy a rablóbanda teljes bünlajstromát felderitsék. Az oszijeki rendőrség detektivosztályának vezetője pénteken Szomborba érkezik, résztvesz a cigányok kihallgatásán, a banda elmenekült tagjainak kézrekeritésére pedig minden intézkedés megtörtént.

Egész Kina a délkinaiak hatalmában

A délkinai nacionalisták urrá lesznek egész Kina felett — Briand tanácskozása a párisi angol nagykövettel — A francia külügyminiszter Csang-Kai-Sek tábornok elismerését ajánlja Angliának

A diplomáciai testület elhagyja Pekinget

Párisból jelentik: Briand külügyminiszter szerdán hosszabb tanácskozást folytatott lord *Crawe* párisi angol követtel a kinai helyzetről. A francia külügyminiszter és az angol követ állitólag megállapodtak abban, hogy

a pekingi diplomáciai testület a Pekinget fenyegető veszélyre való tekintettel Tiencsinbe költözik.

Briand annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy a déli csapatok rövidesen Észak-Kinában is magukhoz ragadják a hatalmat és éppen ezért

Briand azt tanácsolta az angol nagykövetnek, hogy tegyen javaslatot kormányának Csang-Kai-Sek tábornok elismerésére, tekintettel arra, hogy Kinában ma már csak Csang-Kai-Sek tábornok tekinthető tényleges hatalomnak.

Jules *Sauerwein* a *Matin* csütörtöki számában hosszabb cikkben mutat rá azokra az okokra, amelyek lehetővé tették a délkinai nacionalistáknak Észak-Kina meghóditását. Sauerwein szerint

most már semmi kétség sem fér ahhoz, hogy a délkinai nemzeti kormány rövidesen egész Kina felett átveszi a hatalmat és hogy az északi csapatok is csatlakozni fognak a déli kormányhoz.

Sauerwein szerint a déliek óriási sikerüket diplomáciai és taktikai fölényüknek köszönhetik. Ha a harcot csak a nyers erő döntötte volna el, akkor a katonailag erősebb Csang-Cso-Lin már rég Dél-Kina ura volna. Nagy hiba volt az is — irja Sauerwein — hogy a nagyhatalmak nem tudtak egységes megállapodásra jutni Kinában és nem léptek fel már a kezdet kezdetén a bolsevista nemzeti kormánnyal szemben.

Mint Londonból jelentik, a csütörtöki reggeli lapok szerint

a délkinai csapatok sikerei egy Gallen nevü orosz tábornok fellépésének tudhatók be.

A *Daily Telegraph* szerint Gallen tábornok a szovjetkormány megbizásából érkezett Hankauba és

Gallen vitte keresztül azt, hogy a hankaui és nankingi csapatok ismét szövetkezzenek és egységesen kezdjék meg az offenzivát Észak-Kina ellen.

Gallen tábornok vette rá Feng-Ju-Siangot is a déli csapatok akciójához való csatlakozásra és ő dolgozta ki ugy Feng tábornok, mint a déli tábornokok offenzivájának haditervét.

Gallen tábornok Borodinnal egyetértésben nagyarányu propagandát kezdett Pekingben és a londoni lapok számolnak azzal, hogy a pekingi hatóságok a propaganda hatása alatt rövidesen önként csatlakoznak majd a délkinai kormányhoz,

ami megkönnyitené Peking elfoglalását.

Vukicsevics Velja miniszterelnök pénteken érkezik vissza Beogradba

Marinkovics tanácskozása az angol és olasz követtel

Beogradból jelentik: Őfelsége a király csütörtök reggel Nisből *Vukicsevics* Velja miniszterelnökkel együtt automobilon Pirotba utazott. Hir szerint *Vukicsevics miniszterelnök pénteken visszatér Beogradba,* Őfelsége pedig folytatja utját Délszerbiába.

A nisi ünnepségeken résztvett politikusok közül csütörtökön visszaérkeztek a fővárosba *Tritkovics* Márkó házelnök és *Hadzsics* tábornok hadügyminiszter, a miniszterelnök távollétében azonban a csütörtöki nap folyamán semmi fontosabb politikai esemény nem történt Beogradban. *Marinkovics* Voja külügyminiszter délután fogadta *Kennard* angol és *Bodrero* olasz követ látogatását. Mind a két látogatást *az olasz-jugoszláv tárgyalásokkal hozzák összefüggésbe,* amelyek minden jel szerint már folyamatban vannak Rómában Mussolini és Rakics jugoszláv követ között.

Véres autókatasztrófa a palicsi vasuti átjárónál

A vonat pozdorjává tört egy autót, melynek két utasa sulyos sérüléseket szenvedett — Az átjáró egyik oldalán nem bocsátották le a sorompót

Őrizetbe vették a vasuti pályaőrt

Palicson a vasuti átjárónál, ahol a vasuti sin és a villanyos sin keresztezi egymást, borzalmas katasztrófa történt csütörtökön délután hat órakor. Egy autó, amelyben *Kovacsevics* Sztankó törvényszéki aljegyző és *Kovacsevics* Marin kereskedő ültek, összeütközött a Szuboticáról hat óra előtt öt perccel induló személyvonattal. *Az összeütközés következtében az autó pozdorjává tört, a bennülő két ember pedig életveszélyes sérüléseket szenvedett.*

A katasztrófa

Az 1362-es számu Ford-tipusu magánautó, melyet Kovacsevics Marin vezetett, Szubotica felől közeledett. Ötven lépésnyire a sorompótól két parasztszekér jött szembe az autóval és igy az autót vezető Kovacsevics nem láthatta, a vasuti pályát. Az átjárónál a palicsi oldalon a sorompó le volt eresztve, a szuboticai oldalon pedig csak a villamos vas sorompó volt elzárva. Mikor az autó már csaknem a vasuti vágányok elé ért, egy Miladinovics Szima nevü szuboticai tisztviselő, aki egyébként jó ismerőse Kovacsevics Marinnak, *észrevette a Szubotica felől közeledő vonatot és jelt adott Kovacsevicsnak, hogy álljon meg. Kovacsevics az autót azonnal lefékezte, de már késő volt*

a mozdony berobogott az átjáróba és az autó eleje beleszaladt a vonatba.

A mozdony az autót baloldalra kivágta olyan erővel, hogy az autó motorját teljesen összetörte és *a sulyos motor a földre került igy vonszolódva tovább, utközben kivágva egy hatalmas mérföldkövet is.*

Az autó utasai a roncsok alá kerültek

és közülük Kovacsevics Sztankó a fején szenvedett sulyos sérülést, amelynek következtében agyrázkódást is kapott. Ezenkivül a romok a ballábát teljesen összeroncsolták. Az autót vezető Kovacsevics Marin mindkét lábán és kezén szenvedett sulyos sérüléseket és a jobb lába eltört. Mindkettőjüket eszméletlenül huzták ki az autó roncsai közül és a közelben lakó dr. *Mardesics* palicsi orvos lakására szállitották, ahol azonnal ápolás alá vették őket.

A szerencsétlenségnek pillanatok alatt hire terjedt a fürdőhelyen és a nagyszámu közönség óriási tömegben vette körül a szerencsétlenség szenhelyét.

A teljesen összetört autó tiz méterre hever a pályatesttől és amikor a két embert a romok alól kihuzták,

borzalmas látvány tárult a közönség szeme elé.

Kovacsevics Sztankóról darabokra tépve csüngött le a ruha, feje és keze csupa vér volt. Kovacsevics Marin, aki az autót vezette, aránylag könnyebben sérült meg, mert amikor az autó derékszögben elfordult, *kissé előre zuhant és igy csak alsó teste került a romok alá.*

Mi okozta a szerencsétlenséget?

Nyomban a szerencsétlenség után megjelent a helyszinen *Gregorics* Franjo palicsi állomásfőnök és dr. *Stamberger*, a palicsi állomás adminisztrativ vezetője, valamint *Milinov* palicsi rendőrbiztos és meginditották a vizsgálatot. Megállapitották, hogy *Markovics* Dimitrije pályaőr

nem engedte le a szuboticai oldalon levő országuti sorompót

és az autóvezető látva a szabad utat, felhajtott a pályatestre. A pályaőrt, aki a szerencsétlenség után

halálsápadtan állt kis házikójában, őrizetbe vették.

Markovics Dimitrije elmondotta, hogy **amint a szuboticai állomás jelzését megkapta [illegible] megindult a sorompók** leengedését. Először a palicsi oldalon levő sorompókat engedte le, azután pedig a szuboticai oldalon a vassorompót, de az országuti sorompó leeresztéséhez

már nem volt ideje, mert a vonat ebben a pillanatban befutott.

Ekkor láttam meg az autót — mondotta Markovics — és kezemmel integettem

kiabáltam, hogy álljanak meg.

meg, de a nagy zajban nem hallottak semmit. *Az autó elrohant mellettem és összeütközött a vonattal.*

A vizsgálat megállapitotta, hogy a szerencsétlenség *egyrészt a pályaőr, másrészt az autó vezetőjének gondatlansága miatt történt.* Kovacsevicsnak ugyanis látnia kellett volna, hogy a vonat közeledik, mert a kilátás a pálya jobboldala felé szabad volt. A vonat vezetőjének előadása szerint *halálos katasztrófa* csak azért nem következett be, mert a mozdony tolattyuja félrelenditette az autó elejét, amely nagy szögben elfordult és az autó hátsó része került a mozdonyhoz, amelyet ismét ellökött a lokomotiv. Az autó ekkor felborult és maga alá temette utasait.

Angol flottademonstráció Oroszország ellen

A szovjet is felvonultatja hajóhadát

Londonból jelentik: Csütörtök délután a 2. angol cirkáló-flotta egyik osztaga és az 5. torpedó-flotta elindult Kopenhága—Osló—Stockholm—Riga—Reval és Helsingfors utiránnyal. A beavatottak

a flottának ezt a felvonulását

Szovjetoroszország elleni demonstrációnak tekintik.

Arról is érkeznek más hirek, hogy

Oroszország ellentüntetést tervez

és jelenleg *Kronstadtban időző hadihajóit a Balti-tengerre vezényli.*

Lemondott a novisadi zsidó hitközség elnöke

Kavarodás a hitközségben a nőegylet miatt — Kiéleződtek az ellentétek

A noviszadi zsidó hitközség szerdán délután elöljárósági és azt követőleg képviselőtestületi ülést tartott, amely váratlan szenzációval végződött. *Dr. Lustig Nándor hitközségi elnök, aki az egész hitközség osztatlan bizalmát birja, szerdán délután meglepetésszerüen lemondott állásáról.*

A noviszadi zsidó hitközség szerdai elöljárósági és képviselőtestületi ülése elé hitközségi és zsidó *nőegyleti* körökben nagy érdeklődéssel tekintettek, mert *hónapok óta éles harc folyik a kulisszák* mögött. A közgyülést megelőzőleg ugy tudták, hogy a harc békés, mindenkit kielégitő módon nyer elintézést, melynek létrejötte dr. Lusztig Nándor hitközségi elnök érdeme lenne. Ez a hir azután közmegnyugvást is keltett, annál kinosabb hatást váltott ki, mikor a remélt béke helyett az ellentétek váratlanul annyira kihegyeződtek, hogy dr. Lusztig Nándor lemondott elnöki tisztéről.

A noviszadi zsidó nőegylet ügykezeléséről az utóbbi hónapokban elterjedt hirek következtében a hitközség elöljáróság egyik legutóbbi ülésen dr. Lusztig Nándor elnök inditványára egyhangulag azt a határozatot hozta, hogy kivánatosnak tartja, ha a nőegylet igazgatása a hitközség irodájába helyeztetik át, ami azt jelenti, hogy ezentul az igazgatást és ügykezelést a hitközség hivatalnokai intéznék. *A nőegylet vezetősége ez ellen tiltakozott* és a közgyülés ugynevezett Ernszt-féle csoportja is ellenezte az elöljáróság tervét s az elöljáróság határozatával szemben inditványozta, hogy csak az ügymenet megvizsgálását rendeljék el, de a nőegylet irodáját ne helyezzék át a hitközség irodájába. Közben a nőegylet vezetőségének lejárt a mandátuma és a régi vezetőség lemondott. A hitközség vezetőségében tovább folytak a purparlék, hogy a kinos kérdés közmegelégedésre nyerjen megoldást. A vizsgálatot azonban lefolytatták s annak eredményre ha nem is igazolta azokat a vádakat, melyeket a városban terjesztettek, **mégis megállapitást nyert, hogy a nőegyletben** *»ügykezelési hiányosságok«* fordultak elő.

A nőegylet a vizsgálat befejezését be sem várva, általános meglepetésre, váratlanul két napi terminussal kiirta az uj választásokat, amelyek a nőegylet régi vezetőségének ujból való megválasztatását eredményezték. Ez azután még jobban kiélezte a helyzetet és a harc még élesebben indult meg. Dr. Lusztig Nándor hitközségi elnök fáradozásának mégis sikerült egy olyan kiutat találni, hogy a nőegylet régi vezetősége visszalépjen és ezzel szemben a hitközség képviselőtestülete eláll a kérdés további feszegtésétől.

A hitközség elöljáróságának az a része, amely a nőegyleti ügyet napirenden tartotta, elfogadta ezt a kompromisszumot, de azzal a feltétellel, hogy a nőegylet vezetősége azonnal lépjen vissza, mig a képviselőtestület másik csoportja beérte azzal, hogy a visszalépés későbbi időben történjen meg.

Dr. Lusztig belement volna olyan megoldásba, ha az ügykezelés fogyatékosságának megállapitása mellett a vezetőség korrektsége határozatilag megállapitást nyer.

Minthogy a képviselőtestületnek a nőegylet elnökségének lemondását követelő része minden további tárgyalás mellőzésével határozattá akarta emelni azt az inditványt, amely az ujonnan megválasztott nőegyleti vezetőség azonnali lemondását kivánja, dr. Lusztig Nándor elnök, aki ezzel nem tudta magát azonositani, bejelentette a közgyülésnek lemondását. Dr. Szattler Mátyás alelnök átvette az elnöklést és a közgyülést az események következtében elnapolta.

A noviszadi zsidóság körében most izgatottan várják, hogy mi lesz a további fejleménye a megindult harcnak.

Az elismert divat 677
POUDRE MON PARFUM
BOURJOIS-PARIS

A MODERN NOK
modern szőrtelenitő krémje. Borotválás nélkül néhány perc alatt eltávolitja a fölösleges hajzatot. Teljesen ártalmatlan és a testnek minden részén használható. Nem éget és használata által a bőr nem lesz vörös!
SIKER garantálva! ✻ A sötétben világitó
FEMY
SZŐRTELENITŐ SZAPPAN
nélkülözhetetlen kelléke a hajeltávolitásnak
Mindenütt kapható
Vezérképviselet: **COSMOCHEMIA, k. d., Zagreb,** Račkoga ulica 7
5293

Örök csete-paté

a becskereki orvosok között

Ujból két becsületsértési pör

Becskerekről jelentik: A becskereki járásbiróság csütörtökön hirdette ki az itéletet dr. *Iványi* Ferenc és dr. *Salgó* Imre becsületsértési perében, melynek eseményei dr. *Gots* Endre személye körül forognak. Ezt a pert megelőzőleg azt a becsületsértési pert tárgyalta *Nikovics* járásbiró, melyet dr. Gots Endre inditott dr. Iványi Ferenc ellen, mert Iványi egy régebbi tárgyaláson, amikor egy tanut hallgatott ki a biróság, azt a megjegyzést tette, hogy *a tanu nincs eléggé hipnotizálva.*

A csütörtöki tárgyaláson *Nikovics* járásbiró békülésre szólitotta fel a feleket, azonban egyik sem volt hajlandó a békés megegyezésre. Gots védője azt kérte, hogy Iványi jelentse ki, hogy mondta-e a sértő kifejezéseket, mire a vádlott kijelentette, hogy *sem Komlós előtt, sem mások előtt nem tett soha sértő nyilatkozatot Gots ellen,* azt pedig, hogy a tanu nincs eléggé hipnotizálva, azért mondta, mert a tanu valaha ugy nézett ki, mintha hipnotizálva lett volna és mivel Gotsnak *csodadoktor* hire van, az volt az egyéni benyomása, hogy a tanut hipnotizálta.

Gots képviselője ezután bejelentette, hogy visszavonja a feljelentést, mire Iványi védője azt mondotta, ha Gots Iványi beismerése után is visszavonja a feljelentést, ez azt jelenti, hogy Gots bünös. Gots képviselője azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy dr. Iványinak az a kijelentése, hogy nem tette meg a sértő kijelentést, dr. Gots számára kellő elégtétel. Az eljárást ezután megszüntették Iványi ellen.

Ugyanekkor tárgyalta a járásbiróság dr. *Iványi* Ferencnek *Salgó* Imre dr. ellen inditott becsületsértési pörét, mert Salgó egy régebbi tárgyaláson azt mondotta, hogy a felperes azért haragszik rá, mert Gotssal érintkezik, mire a következő párbeszéd folyt le a tárgyaláson Iványi és Salgó között:

Iványi: Maga becsületszavára fogadta, hogy nem fog Gotssal érintkezni.

Salgó: De csak mint orvos nem.

Iványi: Nem igaz.

Salgó: Akkor maga hazudik.

Iványi ezért beperelte Salgót, aki azzal védekezett a csütörtöki tárgyaláson, hogy rosszul értelmezte az orvosi klub határozatát és azt hitte, hogy csak a magánéletben nem szabad Gotssal érintkezni. Iványi ezzel szemben közgyülési jegyzőkönyveket mutat fel, amelyekből *minden* kétséget kizáróan kiderül, hogy megállapodtak abban, hogy Gotssal sem mint magánemberrel, sem mint orvossal nem fognak érintkezni.

Miután a járásbiró békitési kisérlete nem járt eredménnyel, meghozták az itéletet, amely szerint Salgót *bünösnek mondták ki és becsületsértésért ezer dinár pénzbüntetésre itélték, de az itélet végrehajtását felfüggesztették.* **A biróság az indokolásban kimondotta, hogy nem fogadhatja el védekezésül azt, hogy Salgó rosszul értelmezte az orvosi klub határozatát**

HIREK

A politika

Ami engem illet, kevés beleszólásom van az ország ügyibe-bajába, de rendszerint ugy van az, hogy az ember avval szeret legjobban törődni, amihez a legkevesebb köze van. Különösen sok szó esik most mifelénk a külpolitikáról, legkiváltképp erről az Achmet Zoguról, az albánok micsodájáról-e.

A belpolitika csak akkor tárgyalódik, ha annak közvetlen oka van, teszem, ha valamelyikünk adóintést kap. Ebből is tudni lehet, hogy elég sürün szó kerül róla.

Na, ha igaz, hogy akit emlegetnek, annak muszáj csuklani, akkor nem irigylem a financminisztert. Mert igy adóintéskor igencsak emlegetni szokás.

De ha már erről az adóról van szó, vagyis a belpolitikáról, (mert egy az, akár ugy mondjuk adó, akár, hogy belpolitika, mert mióta csak világ van, minden belpolitikának adózás volt a vége) aszondja Gargyi, a bognár, hogy ennek a cudar belpolitikai állapotnak tisztán mink magunk vagyunk az oka. Mert ha a népek kimondanák, hogy nem köll képviselő, akkor nem lenne, aki az adót megszavazná és élhetnénk békességben.

Ámbár azt Gargyi is elismeri, hogy a belpolitikához sok ész kell. Már nem is lehet könnyü dolog azt a sokféle adót kitalálni. A külpolitika az például sokkal könnyebb, mondja Gargyi, csak éppen jól kell tudni németül. De azt egy külpolitikusnak okvetlen tudni kell.

De hogy arról a béka kis Albániáról, meg az Achmet Zoguról annyi szó esik az ujságokban, az mégis csak sok. Hogy az az Achmet Zogu igy reszelődik, nagy méreg lehet az a külpolitikának. Hát hogy a csudába ne, ha az ujjam hegyit ráteszem a térképen arra a picurka tartományra, még a határa se látszik ki, oszt mégis hogy beszéltet magáról.

Itt már köllene valamit tenni hamarosan a külpolitikának, mert jól mondja Gargyi, gyerek kezébe veszedelmes a gyufa, kárt tehet magába is, meg másba is.

Lehet az ilyesmit simán is elintézni, csak ésszel köll élni.

Gargyinak a kutyája, a Mitvisz egy éjszaka rettentően el kezdett ugatni. Máskor is szokott ugatni, különösen ha valaki a kapu előtt elmén, de hamarosan el is szokott hallgatni. De akkor megállás nélkül csaholt vagy egy óráig. Végképp nem lehetett tőle aludni.

Gargyi ki is szólt a kis ablakon, amelyik az udvarra szolgál: Mitvisz, az ördög b'on beléd, takarodsz mingyárt hátra!

Mitvisz rá se bojszintott a parancsra, csak ugatott tovább.

Na a fene a derekát annak a dögnek, morgolódott Gargyi, majd adok én neki, avval fölkelt az ágyból és kiment az udvarba. Ne felejtsem el mondani, szép holdvilágos, tiszta idő volt.

Ahogy kilép a konyhaajtón, meglát egy lőcsdarabot, föl is vette, hogy majd avval intézkedik.

Már éppen hajitaná a kutyához, amikor a háztetőről macska prüszkölést hall. Hát egy nagy tarka macska ül a kémény tövében, oszt onnan inderkedik a gyalázatos, avval a tökéletlen Mitvisz kutyával. Nyilvánvaló hát, hogy a macska a hibás, tehát a lőcsdarab annak dukál.

Hát dobta is mindjárt nagy mérgibe Gargyi a macska felé.

A hiba ott volt, hogy nagy volt a méreg, oszt a macskát nem találta. A lőcsdarab átröpült a szomszédba, ahogy a csörömpölésbül hallatszott, aligha a szomszéd ablakába nem tett kárt.

De a Mitvisz nem ugatott tovább.

Azt gondolnám, hogy jó lenne annak az Achmet Zogunak is megkeresni a tarka macskáját. Csak persze a dobásnál vigyázni kellene egy kicsit, nehogy valamelyik szomszéd megharagudjon.

Novoszel Andor

*

VÁROSI SZINHÁZ. Szombaton, junius 4-ikén: *Kramer Imre hegedümüvész* hangversenye a hangversenyteremben.

Junius 7-ikén, kedden: *Der Talmudist*, életkép 4 felvonásban, zenével és tánccal. (A Habimah zsargon társulat vendégjátéka.)

Junius 8-ikán, szerdán: *Der Idiot*, életkép 4 felvonásban, zenével és tánccal. (A Habimah zsargon társulat vendégjátéka.)

VÁROSI MOZI. Péntektől — hétfőig: *Honfoglalás*, monumentálfilm. *Pufi ideges*, kacagtató burleszk.

*

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Egyelőre igen meleg, majd zivatarra hajló idő várható, később a hőség csökkenése valószinü.

— **A kisantant hozzájárulásával szüntették meg Bulgária katonai ellenőrzését.** Párisból jelentik: A Nagykövetek konferenciájának határozatáról, amelylyel junius elsejei határral megszüntette Bulgária felett a szövetségközi katonai ellenőrzést, a párisi lapok azt irják, hogy a döntés a kisantant kormányaival teljes egyetértésben jött létre. A Petit Parisien szerint ez a határozat arra vall, hogy Bulgária és a kisantant között a viszony egyre szorosabb és barátságosabb.

— **Sztankovics Szevtozár miniszter megtekintette a noviszadi automata telefonközpontot.** Noviszadról jelentik: Sztankovics Szvetozár földmivelésügyi és helyettes postaügyi miniszter szerda délután hat órakor Sárics János noviszadi postaigazgató kiséretében megtekintette a noviszadi automata telefonközpontot, melynek működését behatóan megmagyaráztatta magának. A miniszter este autóján visszatért Beogradba.

— **Szetyerov Szlávkó marad a felsőbánáti demokrata listavezető.** Becskerekről jelentik: A felsőbánáti demokrata párt kerületi szervezete csütörtökön déli előtt Becskereken konferenciát tartott dr. Setyerov Szlávkó nemzetgyülési képviselő elnöklete alatt. A konferencia megnyitása után dr. Setyerov Szlávkó ismertette a politikai helyzetet és kijelentette, hogy a választásokat e hó 4-én, vagy 11-én fogják kiirni. Azután a választási agitáció módszereit beszélték meg. A konferencián több felszólalás történt, végül Setyerov Szlávkót a felsőbánáti választói kerület demokrata listavezetőjének választották meg. A többi jelöléseket a párt csak a választások kiirása után fogja megejteni.

— **Averescu miniszterelnök pénteken jelenik meg kihallgatáson Ferdinánd királynál.** Bukarestből jelentik: Averescu miniszterelnök csütörtökre tervezett királyi kihallgatása elmaradt, mert Ferdinánd király Berthelot francia tábornokot fogadta, aki a háboru idején a Romániában székelő antant-bizottság elnöke volt. A tábornok egész nap a király vendége volt és igy Averescu kihallgatása péntekre maradt. Goga belügyminiszter csütörtökön ujságiróknak kijelentette, hogy az uj kormány megalakitásánál a következő szempontokat kell figyelembe venni: A miniszterelnöknek politikailag semlegesnek kell lenni, a belügyminiszternek pártokon felül kell állnia és a tárcák elosztásának paritásosnak kell lenni. Politikai körökben valószinünek tartják, hogy az uj miniszterelnök Hiotti a király személye körüli miniszter lesz.

— **Szuperina volt postaügyi minisztert közjegyzőnek neevzték ki Zagrebba.** Zagrebből jelentik: Dr. Mihalyinec Milán zagrebi közjegyző halálával megüresedett közjegyzői állásra a kormány dr. Superina Benjamin volt postaügyi minisztert nevezte ki. Ez a kinevezés annál érdekesebb, mert dr. Superina a Radics-párt belső ellenzékének vezére és az állásra ötven pályázat érkezett be. Többek között dr. Nikics Nikola volt erdőügyi miniszter is a pályázók között volt.

— **Egységes a noviszadi szocialista párt.** A *Bácsmegyei Napló* május 23. és 25-én megjelent számaiban közölt cikkekkel kapcsolatban a noviszadi szocialista párt annak megállapitására kért fel bennünket, hogy a noviszadi szocialista párt szakadására egyáltalában nem kerülhetett sor, mert erre ok nem forog fenn. A szocialista párt kongresszusi határozata értelmében soha és semmi formák közt a kommunistákkal nem hajlandó együtt müködni. A munkás kamarai paktum megkötésében a szocialista pártnak semmi része nem volt és igy a paktummal a párt minden közösséget megtagad.

— **Görög-keleti áldozócsütörtök.** Csütörtökön ünnepelte meg a pravoszláv világ a görögkeleti áldozócsütörtök ünnepét. Szuboticán a görögkeleti templomban ünnepi istentisztelet volt, amelyen résztvettek a polgári katonai hatóságok vezetői is. A városházán, valamint az állami hivatalokban egész napon át szünetelt a munka.

— **Elmegyógyintézetben helyezik el grófi Keglevich Pálnét.** Budapestről jelentik: Hónapokkal ezelőtt került a Markó-uccai ügyészség fogházába grófi Keglevich Pálné, született Kohner Aliz nagyarányu váltóhamisitás vádjával terhelten. A grófné védője hosszas vizsgálati fogság után hivatkozott arra, hogy Keglevich grófnét nem lehet bünvádi uton felelősségre vonni, mert elmebeteg. A törvényszéki orvosok, majd az igazságügyi orvosi tanács vizsgálta meg a grófnét és az orvosi tanács véleménye most jött le a törvényszékhez, amely szerint grófi Keglevich Pálné elmegyengeségben szenved és bünvádi uton nem vonható felelősségre. Ennek alapján a törvényszék Keglevichné ellen megszüntette az eljárást és a grófnét elmegyógyintézetben helyezik el.

— **Két napig feküdt Budapesten a Hüvösvölgyben sulyos sérülésekkel egy öngyilkos.** Budapestről jelentik: A Hüvösvölgyben szerda este a járókelők egy eszméletlen férfit találtak, akinek a homlokán lőtt seb volt és kezében egy revolvert szorongatott. Megállapitották hogy öngyilkosság történt és a sulyosan sebesült ember már két napja fekszik a tisztáson a bokrok alatt. Kórházba szállitották, ahol csütörtök reggel meghalt. A lapok hiradása nyomán a kórházban az öngyilkost felismerték hozzátartozói Lakos Alfréd épitész személyében. Az öngyilkosság okáról hozzátartozói nem tudtak felvilágositást adni, legfeljebb az lehetett az öngyilkosság oka, hogy a hatvankétéves öregur régebben betegeskedett.

— **A belügyminiszter jóváhagyta a noviszadi Polgári Magyar Daloskör alapszabályait.** Noviszadról jelentik: A belügyminiszter jóváhagyta a noviszadi Polgári Magyar Daloskör alapszabályait. A daloskör rövid időn belül ujból megkezdi müködését.

— **Bukarestben hirtelen elhunyt noviszadi fogtechnikusnő.** Noviszadról jelentik: Schiller Kletild noviszadi fogtechnikusnő, aki néhány nappal ezelőtt rokonai látogatására Bukarestbe utazott, ott hirtelen elhunyt. Bukarestben temetik.

— **Visszahelyezték dr. Selig Pál petrovaradini tanácsnokot.** A petrovaradini városi képviselőtestület a legutóbbi képviselőtestületi választások után, amikor tudvalevően a Radics-párt vitte be a képviselőtestületbe a saját embereit, felfüggesztették dr. Selig Pál városi tanácsnokot, aki a radikális pártnak volt a hive és felfüggesztették Gyukics Vinkó városi számvevőt is. A felfüggesztő határozatot a két tisztviselő megfelebbezte a Vukovári alispáni hivatalhoz, mely a felfüggesztést és a fegyelmi vizsgálat elrendelését jóváhagyta. Dr. Selig és Gyukics a másodfoku határozatot a belügyminiszterhez megfelebbezték. A belügyminisztériumban hónapokig nem találták meg az aktákat, mig most hat hét előtt megkerültek és Vukicsevics Velja miniszterelnök szerdán Petrovaradin városához intézett leiratában dr. Selig Pál tanácsnokot és Gyukics Vinkó számvevőt a fegyelmi vádak alól felmenti és mindkettőt állásába visszahelyezi. Az ártatlanul meghurcolt tanácsnok és számvevő visszahelyezése a lakosság körében megnyugvást keltett.

— **»Tatárjárás« — ötödször.** Junius 6-ikán, pünkösd másnapján este kerül szinre ötödször a Népkörben a »Tatárjárás.« Az előadást, mely a bemutató szereposztásában kerül szinre, tánc követi. Jegyek előre válthatók a Malagurszki-féle tőzsdében.

— **A sabáci gimnázium tanulóinak hangversenye Szuboticán.** A sabaci gimnázium tanulói junius hónapban nagyobb kirándulást rendeznek a Vajdaságba és többek között Szuboticára is ellátogatnak. A sabáci diákok junius 9-én érkeznek Szuboticára. Az állomáson a szuboticai diákság fogja őket fogadni. A sabáci gimnázium tanulóiból alakult dalárda 9-én este a Busyevacska Maticában hangversenyt rendez. A hangverseny tiszta jövedelmét a sabáci gimnázium szegénysorsu maturáns növendékeinek felsegélyezésére fogják forditani.

— **A demokrata párt konferenciája Bácstopolán.** A demokrata párt bácstopolai szervezete pünkösd vasárnapján, junius 5-én konferenciát tart helyiségeiben. A konferencián részt fog venni Grol Milán nemzetgyülési képviselő és a demokrata párt szuboticai szervezetének több tagja is.

— **Kémkedési pör a noviszadi törvényszék előtt.** Noviszadról jelentik: Abban a kémkedési ügyben, melynek főszereplői Derla Arisztid, Ferro István és Stein István, a vizsgálatot befejezték és az iratokat áttették a törvényszék elnökéhez, aki a nyári szünet után kitüzi a főtárgyalást.

— **Fölmentették az államellenesség vádja alól.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék csütörtökön tárgyalta Stark Viktor noviszadi magánhivatalnok pörét, akit az ügyészség az államvédelmi törvény alapján helyezett vád alá. A biróság dr. Skreljin védő beszéde után Starkot fölmentette azzal az indokolással, hogy a vád nem igazolódott be.

— **A SAND—spliti Hajduk mérkőzés** jegyeit elővételben a Bata-féle sportáruházban árusitják.

— **Még a szentképeket is ellopták a falról.** Becskerekről jelentik: Vakmerő betörés történt szerdán éjjel a becskereki Lehmann-telepen, ahol ismeretlen tettesek behatoltak Legó Jakab lakásába és teljesen kifosztottak két szobát. A betörők minden elmozditható tárgyat, igy a szentképeket is elvitték a falról, anélkül, hogy a szomszéd szobában alvó tulajdonos észrevette volna a betörést. A rendőrség nyomában van a vakmerő betörőknek.

— **Kicserélik a horvátországi főispánokat.** Zagrebből jelentik: Politikai körökben elterjedt hirek szerint a legközelebbi napokban nagy változások lesznek a horvátországi főispáni karban. Elsősorban Gaj Ljudevit dr. oszijeki főispánt cserélik ki, akinek helyére dr. Franesics Jovan dolnji-miholjáci ügyvéd, a demokrata párt elnöke kerül. Vukovári főispán Zdravkovics karlováci főispán, karlováci főispán pedig Kulcsics Juraj susaki polgármester lesz, mindketten demokraták. Kramarics Mile zagrebi főispán lesz valószinüleg az egyedüli, aki megmarad állásában.

— **Negyvenéves találkozó.** A szabadkai községi főgimnáziumot 1887-ben abszolvált diákok pünkösd vasárnapján negyvenéves találkozóra jönnek össze és egyben felkeresik Haverda Mátyás nyugalmazott gimnáziumi igazgatót, valamint Mérey Ágoston tanárukat. A még életben lévő tanárok közül Tonics Gusztáv ezidőszerint Alsó-Dabason lakik és akadályozva van a megjelenésben, amit meleghangu levélben közölt. Az akkori legfelsőbb osztályt huszonöten végezték és ezek közül életben vannak és a mgjelenésüket bejelentették: Dulits Máté nyugalmazott adófőnök, dr. Fischer Jákó ügyvéd, Fék (Frey) Miksa nyugalmazott községi jegyző, Biró Zsigmond birósági végrehajtó, dr. Löbl Nándor ügyvéd, dr. Klein Izidor ügyvéd, Magyar Jenő földbirtokos, dr. Manojlovics Vladiszláv királyi közjegyző, dr. Stein Jakab orvos, Tary István nyugalmazott anyakönyvvezető és Perl Félix gazdasági akadémiai tanár.

— **Pünkösdi bérmálás Szubotican.** Szuboticán az idén is, mint minden évben, pünkösdkor van a bérmálás a Szent Teréz-templomban. A bérmálást *Budanovics* Lajos püspök végzi, aki most tért vissza vidéki bérmautjáról. A pünkösdi ünnepek mindkét napján bérmálni fog a püspök. Reggel nyolc órakor a Szent Teréz-templomban pontifikális püspöki mise lesz, amely után vasárnap a fiuk részére, hétfőn a leányok részére lesz bérmálás.

— **A beogradi tartományi tanfelügyelő szemleutja a Tiszavidéken.** Szentáról jelentik: Jovanovics Jován beogradi tanfelügyelő, aki néhány nap óta Szentán tartózkodik, most fejezte be az elemi iskolák látogatását. A tartományi tanfelügyelő az eredményt minden iskolában kielégitőnek találta. Jovanovics Jován szerdán délután az összes elemi iskolai tanárok bevonásával konferenciát tartott, amelyen elismerését fejezte ki a tanitók eredményes munkásságáért. Felhivta a tanitói kar figyelmét a szerb-magyar történelmi kapcsolatok kidomboritására. Utalt a szerb-magyar nép történelmi multjára és hangsulyozottan kifejezte óhaját, hogy a szerb-magyar tanulók között már az elemiben kezdjék ápolni a megértés gondolatát. Jovanovics Jován tartományi tanfelügyelő csütörtökön Sztarakanizsára utazott az ottani iskolák meglátogatására.

— **Junius 15-ikén nyilik meg az ujságirók tengerparti szanatóriuma.** Junius 15-ikén nyilik meg a kattarói öbölben, Presanyban a jugoszláv ujságirók szanatóriuma és üdülőhelye. A szanatóriumban negyven dinárért teljes panziót kapnak az ujságirók. Az üdülők részére az államvasut ötvenszázalékos vasuti kedvezményt ad.

— **A noviszadi Fruska Gora kirándulása.** Noviszadról jelentik: A Fruska Gora szombaton délután hat órakor, vasárnap délután pedig fél hatkor Beocsinba kirándulást tervez.

— **Próbarepülések az Ikarus uj hidroplántipusával.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Ikarus repülőgépgyár hirneves konstruktőrjének, Mickl József főmérnöknek, uj rendszerü »JO« jelzésü hidroplántipusát szerdán próbálták ki a Dunán. Báró Bdeilben György, Mickl Józsefel és Weitzenhofer Gézával szerda délben a 240 lóerős Hiro-motorral ellátott hidroplánnal kitünően sikerült próbarepülést végeztek a Dunán. Noviszadról Beograd felett tett többszöri körözés után Zemunnál a Dunán, 34 perccnyi ut után, kifogástalanul kikötöttek. A Dunánál Wallosnigg fregattkapitány várta a hadügyminisztérium tengerészeti osztálya részéről a hidroplánt, melynek megtekintésére rövidre rá Wikkerhauser ellentengernagy is a leszállás szinhelyére érkezett. A próbarepülés kitünően sikerült.

— **A Szinházi Élet** pünkösdi száma a szokottnál is gazdagabb tartalommal és nagyobb terjedelemben jelent meg. Érdekes képeken, riportokon, gazdag rovatokon, regényen és kottamellékleten kivül a pünkösdi szám közli a napokban elhunyt Szenes Béla »Nem nősülök« cimü nagysikerü utolsó vigjátékát. Az uj szám a Literária árusitóinál kapható.

— **A kutba fulladt egy kisleány.** Petrovoszelóról jelentik: Gyetvai János petrovoszelói földmivesnek a novibecseji határban levő tanyáján megrendito szerencsétlenség történt. Annus nevü tizenhárom éves leánya vizért ment a kutra. A kisleány, amint a vödrót felfelé huzta, megcsuszott és beleesett a kutba. Apja, aki a közelben dolgozott, a leányka sikoltására a kuthoz szaladt és utána vetette magát, de már nem segithetett. A szerencsétlen leány zuhanás közben a fejét a vödörhöz ütötte és elvesztette eszméletét és belefulladt a vizbe.

E. Széesi
„PHILATELIA“
élyegkereskedés Subotica Cirila Meto da irg 5 (Teréz templommal szembeni sorban).
Nagy választék külföldi bélyegekben. Legujabb kiadásu albumok minden nagyságban és katalogusok raktáron. 7431

— **Robbanás a petrovaradini sörgyárban.** Noviszadról jelentik: A petrovaradini sörgyárban kedden robbanás történt, mely könnyen végzetessé válhatott volna. A sörgyár főgépészének dolga akadt Noviszadon és az őt helyettesitő gépész nem értett a gépek kezeléséhez és a gőzt nem engedte ki idejében, ugyhogy az ammoniáktartány a nagy nyomás következtében felrobbant. A gépházban dolgozó munkások a kiözönlő ammoniáktól és a nagy nyomás következtében eszméletlenül összeestek. Az egyik munkás a felrobbant tartány egyik vasdarabjától a szemén könnyebben megsebesült és orvosi kezelés alatt áll. A többi munkást sikerült eszméletre tériteni, anélkül, hogy nagyobb bajuk lett volna. A kár 20.000 dinár, amely biztositás utján megtérül.

Róth Olga kozmetikai intézete Szubotica, Kralja Alekszandar ul. 4. (Rossija Fonsiere-palota.) »*Orado*« kezelést legnagyobb szaktudással végzek, miután külföldi tanulmányutamon az orvosprofesszorok tanitásai ezt propagálták. Orado-kezeléssel garantálom *ráncok, redők, mittesserek és vörös arcfoltok* végleges és teljes eltávolitását. Saját készitésü szereimet: gyógypuder, arcfehéritő és szeplőcrém, májfolteltávolitó gyógyszappanok stb. garanciával ajánlom. Orado-t tubusokban vidékre otthoni kezelésre ajánlom használati utasitással. Megrendeléseket vidékre utánvéttel eszközlök.

— **»Te csak pipálj Ladányi.«** Junius 12-én mutatják be a Népkörben Garay Béla rendezése mellett a »Te csak pipálj Ladányi« cimü kacagtató vigjátékot. A darab főbb szerepeit B. Török Manci, N. Reményi Sári, Schlesinger Ili, Pénzes Sári, Toldy Rózsi, Várhegyi János, Boros Miklós és Kiss Jenő játszszák.

Ideges embereknél és lelkibetegeknél az enyhe természetes »Ferenc József« keserüviz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Világhirü idegorvosok véleménye alapján a *Ferenc József* viz használata az agy és a gerincvelő sulyos megbetegedéseinél is kiválóan ajánlható. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

Hoffman Mihály özvegye
SUBOTICA
Lakásberendezési vállalat.
Hoffman Sándor Budapest,
Dorottya ucca 9. Tel. Teréz 142-02.

— **Szabadlábrahelyezték a férigyilkossággal vádolt kikindai asszonyt.** Kikindáról jelentik: A becskereki ügyészség utasitására néhány nappal ezelőtt letartóztattaák Kojics Máriát, akit három asszony és anyósa azzal vádolt, hogy három évvel ezelőtt férjét, Kojics Szteván irodaszolgát megmérgezte. A becskereki ügyészség Kojics Máriát átszállitotta a kikindai ügyészséghez, ahol Lopusina Petár vizsgálóbiró háromszor is kihallgatta. Az asszony mindvégig tagadott és azzal védekezett, hogy férje alkoholista volt és tüdőgyulladásban halt meg, amit ugy szerzett, hogy részegen tért haza és az udvarban a földön aludt és megfázott. Csak öt napig volt beteg és a halottkém is tüdőgyulladást állapitotta meg. Dr. Brancsics Cséda törvényszéki orvos nem javasolta Kojics Szteván exhumálását és a vizsgálóbiró sem látta szükségesnek azt elrendelni, mivel az asszony ellen semmi bizonyiték nem merült fel. A vizsgálóbiró elrendelte szabadlábrahelyezését és megszüntette az eljárást.

— **A »Nagyságos asszonyt már láttam valahol« bemutatója a Népkörben.** Fodor László nagysikerü vigjátékát junius 5-ikén, pünkösd vasárnap este mutatják be a Népkör szinpadán a legjobb szuboticai mükedvelők. A főszerepeket Reiter Ilonka, Gyenizse Ilus, Mamuzsics István és Weisz Ferenc játszszák. Az előadást nagy érdeklődés előzi meg. Jegyek a Humanik cipőüzletben elővételben kaphatók.

KINTORNA

Tanitó: Nem mind arany, ami fénylik. Ki tud erre példát mondani?
Izidorka: A nadrágja, tanitó ur.

*

— *Házasságunk estéjén automobilon* indultunk nászutra.
— És hol töltötték a mézesheteket?
— Kórházban.

*

Egy kölcsönkönyvtárba bejön egy csinos fiatal leányka és igy szól:
— *Adjon, Müller bácsi valami érdekes, nekem való* könyvet!
— Milyen legyen az a könyv, ami magácskának való? — kérdezi Müller bácsi.
— Hát valami olyan — felel enyhén pirulva a kis bakfis — *ami nem nekem való!*

*

Kohn igy szól a főnökéhez:
— Képzelje, főnök ur, három nap óta egyfolytában járom a cégeket ezzel a kollekcióval, hogy üzletet csináljak
— Na és milyen eredménnyel?
— Nagyszerü eredménnyel. Lindberget *már második napon lefőztem.*

SPORT

Fabris vezeti

a Sand—spliti Hajduk mérkőzést

Az oszijeki Hajduk óvását elutasitotta a JNS

A spliti Hajduk—SAND mérkőzés komoly veszélyben forgott. A Hajduk igen rossz néven vette a JNS-től, hogy Splitbe csak egy mérkőzést sorsolt ki és ezért bejelentette, hogy

visszalép a bajnokságtól és lemondja a vasárnapi szuboticai mérkőzést.

A JNS vezetőinek közbelépésére azonban visszavonta a bejelentést és hosszu tanácskozások után kijelentette, hogy résztvesz a bajnokságban és lejátszák a szuboticai mérkőzést.

A Hajduk pénteken reggel indul el Splitből és szombaton érkezik Szuboticára.

A mérkőzés vezetésével Fabrist, a kiváló zagrebi birót hivták meg. A többi mérkőzés birái: BSK—Ilirija, Fockl (Ljubljana), HASK—SASK Kodísek (Ljubljana).

A JNS intézőbizottsága elutasitotta az oszijeki Hajduk óvását

és a mérkőzést a SAND javára igazolta.

A szegedi Zrinyi Sztaribecsejen. A szegedi Zrinyi katholikus pünkösd két napján Sztaribecsejen vendégszerepel. A magyar csapat mindkét napon a Soko-val játszik.

Petrovaradin és Noviszad kombinált a budapesti KAC ellen. Noviszadról jelentik: A noviszadi Juda Makkabi és Radnicski a pünkösdi ünnepek alkalmából a Kispesti Atlétikai Klubot látják vendégül. Az eredeti terv az volt, hogy első nap a másodosztályu egyletekből válogatott kombinált fog játszani a kispestiek ellen, mig a második napon a Radnicski mérkőzik meg a pesti csapattal. Az ezen héten tartott tréningmeccs alkalmával azonban kiderült, hogy ez a bombinált csapat tulságosan gyenge játékerőt képvisel és a kitünő proficsapattal szemben a küzdelmet semmiesetre sem veheti fel sikeresen. A kombináltba ezért a petrovaradini Gradjanszki elsőosztályu csapatát is bevonták, ugyhogy most már a kombinált a következő csapatok válogatottjaiból áll: petrovaradini Gradjanszki, Juda Makkabi, Postás AK és a ZsAK. Ez a kombinált kitünő együttest alkot, ugyhogy a közönségnek nemcsak a Radnicski—Kispest mérkőzés, hanem ez a kombinált futballmeccs is határozottan szép küzdelmet igér.

CSAK
Dr. OETKER féle
BACKIN
SÜTŐPORRAL SÜT!
A 104 receptet tartalmazó könyvet kivánatra ingyen és bérmentve megküldi:
Dr. Oetker d. z. o. z., Maribor

— **Ujpest győzött Ferencváros ellen.** Budapestről jelentik: Csütörtökön tartották meg a középeurópai kupamérkőzés selejtező mérkőzéseit. A Hungária—Sabária 3:2 (0:0) eredménnyel végződött, majd a Ferencváros és Ujpest közti mérkőzésre került a sor, amelyre mind a két csapat nagy elszántsággal indult. A mérkőzés igen heves iramu volt és 2:0 félidő után 3:0 eredménnyel végződött Ujpest javára. A mérkőzés során Pap hátvéd a lábát törte és Huber is igen sulyosan megsérült.

Takácsot, Szentmiklóssyt és Remmert leszerződtette az UTE. Budapestről jelentik: A Vasasok három kiváló játékosa, Takács, Szentmiklóssy és Remmer leszerződött az Ujpesthez, melynek csapata velük jelentékenyen megerősödik. A csütörtöki kupa-selejtezőre a Ferencváros ellen már ezzel a csapattal játszott Ujpest: Bácsay — Fogl II., Fogl III. — Remmer, Lutz II., Wilheim II. — Ströck, Takács, Jakube, Szentmiklóssy, P. Szabó.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Péntek, junius 3

Bécs (517.2): 11 és 16.15: Koncert. 18: Bélyeggyüjtés. 20.05: Balladák. 21.05: Modern zene és dalok.

Zagreb (310): 20.15: Operaelőadás, utána hirek.

Prága (348.9): 11: Zene. 12.15: Déli koncert. 17: Hangverseny. 20.10 és

London (361.4): 13: Zene. 15.45: Tánczene. 18: Hangverseny. 22.30: Énekkoncert.

Nyolclámpás
„Ultradyn“-készülék
200—2200 m. hullámhosszra
Din. 6600·—
A jelenkor legtökéletesebb készüléke!
Kapható:
Konrath d. d., Subotica

Lipcse (365.8): 16.30: Koncert. 20.15: Koncert.

Róma (449): 17.20: Jazzband. 21.10: Nagy koncert.

Budapest (555.6): 9.30, 12 és 15: Hirek és jegyzetek. 16: Gyermekmesék német nyelven. 17: Cigányzene. 19: Operaelőadás. 22: Hirek, utána kamarazene.

KÖZGAZDASÁG

Közepes termés várható Felsőbánátban. A hirtelen beállt meleg időjárás előreláthatólag sokat javit ugyan az idei buzatermésen, mégis már biztosan megállapitható, hogy az idén a buzatermés jóval mögötte marad a tavalyinak. A tavalyi átlag 12 mázsa holdankénti termés helyett most maximum nyolc mázsát remélnek a gazdák. A buza javarészt kicsiny maradt és igen sok helyen rozsdás. Érdekes jelenség, hogy amíg rendesen a kapásvetemények után szokott a buzatermés minőségileg és mennyiségileg is kiválóbb lenni, ez idén az ugarföldeken jobbak a terméskilátások.

Országos vásár Szentán. Szentáról jelentik: Szentán junius 19. és 20. napján lesz az országos vásár, amelyre minden vészmentes helyről lehet szabályszerü okiratokkal ellátott állatokat felhajtani.

Osztrák gyárosok a csehországi Batagyárban. Az alsóausztriai iparosok szövetségének egy küldöttsége május hónapban Zlinbe rándult ki, hogy ott megtekintse a Bata bőr- és cipőgyárat. A kiránduláson hetven személy vett részt, akik között több gyáros is volt. Az alsóausztriaiakat Bata Tamás, az ismert cipő- és bőrgyáros fogadta, aki rövid beszédében kifejtette, hogy az állam és a nép jólétét csak a munka biztositja. Azt az ipart, amely racionális termelési metódusokat keres, nem fenyegeti semmi veszély, ezzel szemben a legveszélyesebb azok az elemek, akik otthon ülnek és a védvámok bevezetését követelik. Ez veti el az országok között az elégedetlenség és gyülölet magvát. Európa nagyiparosainak kötelessége az együttmüködést megteremteni. Az alsóausztriai kirándulók nevében Kobács dr. udvari tanácsos mondott rövid beszédet, amelyben hozzájárult Bata Tamás nézeteihez és ő is az európai nagyiparosok együttmüködésének szükségességét hangsulyozta. A kirándulók azután megtekintették Bata Tamás világhirü zlini gyárait, amelyek a technika legmodernebb vivmányaival vannak felszerelve.

Budapesti állatvásár, jun. 2. A vágómarhavásárra 805 állatot hajtottak fel. Árak kilónkint: Ökör legjobb 106—116 fillér, kivételesen 124, közepes 88—102, gyenge 70—86, bika legjobb 102—112, kivételesen 120, közepes 90—100, gyenge 80—90, bivaly 72—80, tehén 102—116, kivételesen 120, közepes 82—98, gyenge 68—80, kicsontozni való marha 50—70, növendékmarha 78—98. A sertésvásárra 3600 állatot hajtottak fel. Árak kilónkint élősulyban: Könnyü sertés 1.36—1.49, közepes 1.60—1.62, nehéz 1.66—1.70 pengő.

A hadügyi kincstár 4.2 millió dinároс követelése Noviszad városától. Noviszadról jelentik: Noviszad város néhány évvel ezelőtt csereüzletet csinált a hadügyminiszterel, amennyiben a hidsáncok átadásáért átengedi az összes noviszadi laktanyákat és a repülőteret. A város a csere ellenében még 400.000 aranykorona fizetésére kötelezte magát. A város később a téli kikötőben levő szigetet engedte át a dunai flotillának abban a reményben, hogy ezzel mentesül a 400.000 aranykorona fizetése alól. A hadügyi kincstár azonban most arról értesitette a várost, hogy mindennek dacára ragaszkodik a 4.2 millió dinár megfizetéséhez, ami nagy konsternációt okozott, mert a város mérlegét és anyagi helyzetét teljesen felboritaná, ha a kincstár érvényesitené követelését. A város küldöttség utján kéri meg a hadügyminisztert a kötelezettség teljesitésének feloldása alól.

Külföldi világcégek is résztvesznek az uj nemzetközi kabelvonalak épitésére kiirt árlejtésen. A posta- és távirdaügyi miniszterium tudvalevőleg julius elsején tartja meg azt az árlejtést, amelyet a Jugoszláviában, Beogradból kiinduló nemzetközi telefonkábelvonalak munkálataira irt ki. Szerdán az amerikai Westend Electrique Co. és a németországi Felten és Guilleaume cégek igazgatói és mérnökei autón Noviszadra érkeztek és Nenadovics Velimir postaigazgatósági telefonosztályfőnök kiséretében beutazták a lefektetendő kábel utvonalát, melyet megtekintettek, mert a julius elsején megtartandó árlejtésen részt akarnak venni. Az amerikai és német cégeken kivül angol cégek is érdeklődnek a munkálatok iránt. A kábelvonal a Vajdaságon keresztül Budapestre, Bécsbe, Párisba és Berlinbe fog vezetni.

A román petróleumipar válsága. Bukarestből jelentik: A romániai petroleumvidékek országgyülési képviselői szerdán Economu-Prahova vezetésével kihallgatáson jelentek meg Berlescu ipar- és kereskedelemügyi miniszternél. A küldöttség részletesen kifejtette a miniszter előtt azt a válságos helyzetet, amelyben a romániai petroleumipar a már ismertetett okok miatt sinylődik. A küldöttség közölte a miniszterrel, hogy abban az esetben, ha a kormány sürgősen nem siet a romániai petroleumipar segitségére, úgy a petroleumipari vállalatok kénytelenek lesznek, a már eddig elbocsátott munkásokon kivül, ujabb 4500 munkást a szolgálatból elbocsátani. Berlescu miniszter megigérte a küldöttségnek, hogy a kérdést a kormány gazdasági bizottságának legközelebbi ülése elé terjeszti és a jóindulatu elbirálást helyezte kilátásba.

TŐZSDE

Zürich, jun. 2. *Zárlat:* **Beograd 9.135,** Páris 20.36, London 25.25 egynyolcad, Newyork 519.81, Brüsszel 72.225, Milánó 28.65, Amszterdam 208.115, Berlin 123.20, Bécs 73.165, Szófia 3.73, Prága 15.40, Varsó 58.10, Budapest 90.65, Bukarest 3.15.

Zagreb, jun. 2. *Zárlat:* Páris 222.25—224.25, London 276.10—276.90, Newyork 56.70—56.90, Milánó 311.99—313.99, Berlin 13.48—13.51, Bécs 800—803, Prága 168.20—169, Budapest 990.50—993.50.

Szentai gabonárak, jun. 2. A csütörtöki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 322.50—325 dinár. Ujbuza 245 dinár. Tengeri morzsolt prompt 175—180 dinár. Ab hajó 180 dinár. Takarmányárpa 192.50—195 dinár. Sörárpa 220—225 dinár. Zab 175—180 dinár. Rozs 250—255 dinár. Bab 140 dinár. Őrlemények 0-ás liszt GG. 515 dinár, főzőliszt 500 dinár, 5-ös kenyérliszt 450 dinár, 7-es 340 dinár 8-as 220 dinár. Korpa 200 dinár. Irányzat: ellanyhult.

Budapesti értéktőzsde, jun. 2. Magyar Hitel 92.5, Osztrák Hitel 60, Kereskedelmi Bank 120.5, Magyar Cukor 231, Georgia 20, Rimamurányi 127, Salgó 71, Kőszén 656, Bródi Vagon 4.7, Beocsini Cement 205, Nasici 171, Ganz-Danubius 216, Ganz Villamos 171, Roskányi 14, Athenaeum 28.5, Nova 46.8, Levante 22.5. Irányzat: barátságos.

Budapesti gabonatőzsde, jun. 2. A gabonatőzsdén a szerdai nagy áresés után nyugodtabb volt csütörtökön az irányzat. A határidőpiacon az októberi buza és rozs nagy árveszteségének egy kis részét behozta és az árak javultak, a készárupiacon az irányzat változatlan, a rozs 25 fillérrel olcsóbbodott. Hivatalos árfolyamok pengő értékben a határidőpiacon: Buza márciusra 33.10—33.28, zárlat 33.26—33.28, októberre 30.98—31.10, zárlat 31.06—31.08, rozs augusztusra 25.92—25.96, zárlat 25.86—25.88, októberre 25.90—26.02, zárlat 25.86—25.88. A készárupiacon: Buza 33.20—35.20, rozs 30.50—31, árpa 27—27.50, tengeri 22.80—23, zab 26—26.50, korpa 20.20—20.40.

Csikágói gabonatőzsde, jun. 2. Buza juliusra 149.375, buza szeptemberre 147.875. Tengeri juliusra 104.25, tengeri szeptemberre 107.375, Zab juliusra 54, zab szeptemberre 59.125. Rozs juliusra 116, rozs szeptemberre 109.

Newyorki gabonatőzsde, jun. 2. Buza őszi vörös 161.125, buza őszi kemény 169.375. Tengeri 115.75. Liszt 690—715. Irányzat: szilárd.

REGÉNY

AZ ÁLMOK VÁROSA

IRTA: CURT J. BRAUN (21)

Az eddig közölt folytatások rövid tartalma: Heywoldt és Bendor, az „Álmok városá"-nak alapitói Helmer feltalálótól ajánlatot kapnak a nap energiáját kihasználó találmány értékesitésére. Heywoldtot, a ki Bendor feleségének, Irának szerelmese, éjszaka meggyilkolják. Fia, Werner, aki Amerikából érkezett haza, ismét összebarátkozik gyerekkori pajtásával, Renával, Bendor leányával. Néhány nap mulva ismeretlen tettes kirabolja a pénztárépületet. Ira Bendor felesége eltünik és Helmer találja meg az épülő csillagászati toronyba zárva. Ira elmondja neki, hogy Bendor ölte meg Heywoldtot.

— Ezt valaki már mondta nekem... Alf Helmer kiegyenesedett.

— Nem tudom, hogy ki mondta... de bizonyos, hogy aki ezt mondta, az szerette magát.

Ira Bendor meghatottan bólintott:

— Szeretett...

Alf Helmer mosolygott.

—Ióta ismerjük mi egymást, Ira?

— Tegnap óta...

— Nem, nem tegnap óta. Örök idők óta. Maga az örök asszony és én a férfi, akit nem kerülhet el.

Félig behunyt szemekkel nézett az asszonyra és nyugodt biztonsággal folytatta:

— Higyje el, maga nem is az, amit magában látni akarnak és amit talán maga is hisz... maga nem egy kis asszonyállat, Ira!... Maga még mindig egy kislány, nagy-nagy fantáziával. A kedves kislánynak azonban meg kell előbb gyogyulnia, akkor maga is meg fogja ezt érteni.

Az asszony gondolkodva nézett rá.

— És ha igaza lenne? ...

— Ez a kérdés igazolása annak, amit mondtam.

— És ki *maga?*... Maga is más mint aminek látszik?

— Igen, Ira, én is más vagyok. Én, talán... a képzelt vagyok... Higyje el, Ira, az a legirigylésreméltóbb, aki álmodni tud...

Ira Bendor zavart mosollyal nyujtotta kezét a férfinak.

Alf Helmer nyugodtan nézett rá.

— Megengedi, hogy eljöjjek?

— Sőt, kérem.

Tekintetük találkozott. Alf Helmer megcsókolta az asszony fehér kezét. Érezte, hogy az remeg.

Ira utána nézett, amikor eltávozott. És először lélegzett fel szabadabban, majdnem nyugodtan. Amikor magára maradt, izgatottan rohant a tükörhöz. Boldog kipirult arc nézett vele szembe. De hirtelen megrettent.

A másik oldalról, a szembenlevő ajtó mögül futó lépések közeledtek...

VII.

A magándetektiv jelentése

Rena Bendor felrántotta a hall ajtaját. Kint zuhogott az eső. A nagy széltől csak nehezen tudta becsukni az ajtót és fellélegezve állt meg a szobában. Csak kis idő mulva gyujtotta fel a villanyt és felment a szobájába. A folyosón megállt, kissé habozott, majd az ablakhoz ment.

A Heywoldt-villa távol volt innen. De ismerte az irányt és tudta, hogy valaki most ott is az ablaknál áll.

Csupa izgalom volt. Talán azért, mert most történt meg először, hogy Werner Heywoldt önmagáról beszélt előtte. Werner, akit eddig mindig, mint nagy szőke acélgépet látott átrohanni az életen.

Még maga előtte látta a félhomályban lehajtott fejét éles profiljával. Hallotta félhalkan, megkinzottan beszélni. Érezte a kezét, amely mint vasmarok szoritotta az övét. Jelentéktelennek, semminek érezte magát mellette, de mégis boldognak, hogy ő volt az egyetlen, akivel Werner bizalmasan beszélt.

John Murray nem számitott. Ő csak egy kolosszus volt. Egy kedves, jóakaratu óriás. Egy tenyeres-talpumedve, nem ember.

Rena Bendor elfordult az ablaktól. Továbbment és kinyitotta a zongoraszoba ajtaját.

Amikor a villanyt felesavarta, felsikoltott.

Egy idegen ember állt előtte, aki ép egy karosszékből emelkedett föl. De hamar megismerte és zavartan nevetett saját félelmén. Idősebb kopasz ur állt előtte, erős bajusszal. Az Argus-ügynökség detektivje volt, akit két héttel ezelőtt hivatott és akiről azóta majdnem megfeledkezett. A detektiv diszkréten meghajolt.

— Bocsásson meg, hogyha megijesztettem, de nem jelentettem be magam, mert csak önnel akartam beszélni.

Rena Bendor kényelmetlenül érezte magát.

— Kérem — mondotta hüvösen.

A detektiv körülnézett.

— Nem hallgathat itt ki bennünket senki?

— Nem.

A férfi habozott:

— Bocsánat, óvatosnak kell lennem. Számithatok arra is, hogy senki sem fog bennünket megzavarni?

Rena szó nélkül visszament az ajtóhoz és ráforditotta a kulcsot. Aztán visszajött és megállt az asztalnál.

— Kérem, parancsoljon.

A detektiv szája körül két kis éles ráma képződött. Papirjai közt lapozgatott és anélkül, hogy felnézett volna, megszólalt:

— Ön azonnal, Heywoldt ur halála után magánnyomozással bizott meg...

Rena némán bólintott.

A detektiv kis szünet után folytatta:

— A nyomozás hosszabb időt vett igénybe, mint ahogy gondoltam volna. Olyan nyomra bukkantam, amely annyira elképesztett, hogy nem akartam hinni a helyességében... Később azonban... — itt sokatmondóan intett — később rájöttem, hogy mégis ez volt a helyes nyom...

Rena Bendor lélegzetvisszafojtva figyelte.

— Azt jelenti ez... hogy ön tudja... ki a gyilkos? — kérdezte halkan.

A férfi helyeslően bólintott.

— Tudom.

Pillanatok teltek el halálos csendben. A leány izgatottan kérdezte:

— Kicsoda?

A detektiv bajuszát harapdálta. Végre bizonytalan hangon folytatta:

— Roppant kinos, hogy pont önnek kell ezt elmondanom, önnek... akit ez bizonyára nagyon kellemetlenül fog érinteni, hogy ne használjak erősebb kifejezést... de...

Rena érezte, hogy minden vér az arcába tólul. Kezét a szivére szoritotta. A szive hangosan és ijedten dobogott:

— Beszéljen — nyögte idegen hangon.

— Általánosan ismert tény, hogy Heywoldt urnak volt egy olyan ellensége, a kitől rendkivüli módon félni látszott és aki ellen minden óvintézkedést megtett. Tudomásomra jutott az is, hogy Heywoldt ur levelezését valaki a legszigorub módon ellenőrizte. Engedje el nekem azoknak a részleteknek az ismertetését, amelyek bennem gyanut keltettek, elég annyi, hogy ez a gyanu hamarosan feltámadt bennem, ebben az irányban kezdtem nyomozni és a gyanusitottnál minden feltünés nélkül titokban kutatásokat is végeztem. Az eredmény megerősitette gyanumat, a mennyiben Heywoldt urnak szóló és általa irt leveleket találtam a gyanusitottnál, olyan leveleket, amelyeket bizonyára senkinek sem mutatott volna meg önként. Ennek az urnak a legkevésbé.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Alulirottak mély fájdalommal jelentik, hogy szeretett édesanyjuk, illetve nagyanyjuk

özv. THURZÓ PÁLNÉ
sz. TAMASSY KATALIN

folyó hó 1-én este 7 órakor hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után életének 74 ik évében visszaadta az Urnak a lelkét.

Drága halottunkat folyó hó 3 án délután 4 órakor fogjuk a VI., Zrinjski trg 19. szám alatti gyászházban a róm. kath. vallás szertartásai szerint beszenteltetni és az ugynevezett bajai sirkertben lévő családi sirboltban örök nyugalomra helyezni.

Lelke üdveért az engesztelő szentmise-áldozat a Szent-Teréz templomban junius hó 3-án reggel 8 órakor fog az Urnak bemutattatni.

Subotica, 1927. junius 2.

Legyen neki oly könnyü a föld, mint amily nehéz nekünk a bánat!

Az elhunytat siratják:

Etelka férj. **Horváth Istvánné, Jolán** férj. **Hatz Lajosné, Gyula** neje **Losonc Erzsike, Oszkár** neje **Dévics Mariska, Andor** neje **Michna Erzsébet, Gizike** férj. **Haner Károly Incyke, Lilly** és **Elluska,** gyerme ei. **Horváth Pál, Horváth Mancika, Horváth Tibor, Sipos Lajos, Sipos Károly, Thurzó Erzsike, Thurzó Gyurika, Thurzó Acika, Thurzó Irmuska, Thurzó Klárisa, Thurzó Ildikó, Thurzó Palika, Thurzó Rózsika, Thurzó Annuska, Spang Irénke,** unokái. **Tamassy Árpád** és **Erzsébet** **családjukkal,** testvérei.

Számos rokonai és jó ismerősei.

Alulirottak fájdalomtól megtört szivvel jelentjük, hogy

Schiller Klotild
Dentistin

junius hó 1-én reggel Bukarestben hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

Novisad, 1927. junius 1.

Spitzer Teri, Zarač Frida leányai
Spitzer Andor, Zarač Dusán vejei
ugysziutén testvérei és rokonai.

Felhivás
a Jedinstvo tagjaihoz!

Folyó évi április hó 24-ki közgyülésen 15 dinárra lett leszállitva a tagdij és az eddig befizetett tagdijak kétszeresen lesznek betudva, miért is kérjük a tagokat, hogy a befizetéseket ezentul az egyleti helyiségben (VI., Nikola Kujundžić 1.) naponta fél 10—12 óráig tessék eszközölni annyival is inkább, mert takarékossági szempontból egy pénzbeszedőt tartunk, sőt az ujabb vezetőség is dijmentesen végzi a munkálatokat. Ugyanebben az időben kaphat információt minden tag és érdekelt. Tudatjuk a tagsággal, hogy ezen tul a takarékpénztár fogja a kifizetéseket eszközölni, valamint a pénzt is kezelni névszerint.

Kérjük a tagokat, hogy sziveskedjenek a könyvüket a hivatalos órák alatt behozni, hogy a kétszeres betudást előjegyezhessük

Figyelmeztessük a tagokat, hogy továbbra is rendesen fizessenek — *annyival is inkább mert ezentul* minden tagnak a befizetett összege a bankban a saját neve alatt lesz kezelve és igy biztositva van minden tagnak a 15 dináros befizetése.

Szubotica, 1927. május 31.

Matkovics titkár — *Markovics* elnök

5525

Felhivás!

Sztaramoravicán Csepeszik József tulajdonát képező (Narodni Bioskop) Nemzeti-mozgót megvettem, mely eddig Ferdinánd Knicsel vezetése alatt állott. Esetleges hitelezők követelésüket nyolc napon belül jelentsék be, mert későbbiek nem vétetnek figyelembe.

Nagy Lajos
Sztruhar-kávéház, Sztaramoravica.

5430

UF ZÓ-BŐRÖNDÖK
legolcsóbb és legfinomabb kivitelben
beszerezhetők kazetták, legmodernebb női ridikülök, pénztárcák csak is
SCHLAGER HENRIK
speciális bőráru- és bőröndös szaküzletében kaphatók.
Megrendelések, javitások elfogadtatnak.

A sütőmesterek szakcsoportja értesiti a t. közönséget, hogy arányosan a liszt árával, **a kenyérárat a mai napon a következőkép állapitottuk meg:**

Fehér kenyér, I-ső	5·50	Din.
Fehér kenyér, II.	5·—	„
Rozs-kenyér	5·—	„
Barna kenyér	4·50	„

3513

Legszebb és legolcsóbb
NŐI KALAPOK
minden kivitelben kaphatók
HEIDUSKA MARISKA
CÉGNÉL SUBOTICA.

890

Olcsó könyvek!
Alkalmi vétel!

Beke Margit: **Manci, Lacika, Zsuzsa** Gyermekregény, 95 lap	12 din.
Bródy László: **Bohóc,** 72 lap	15 „
Erasmus Rotterdamus: **A balgaság dicsérete,** 143 lap	8 „
Gorkij Maxim: **A gyónás,** 220 lap	18 „
Nagy Lajos: **Az Andrássy-ut,** 212 lap	26 „
Nagy Teréz: **A békehajó** (ifjusági regény), 72 lap	14 „
Révész B.: **Egyedül mindenkivel,** 169 l.	32 „
Schiller Ottó: **Bevezetés a biologiai esztetikába**	8 „

60
dinár összegü rendelésnél a könyveket portómentesen szállitjuk

A fenti egész sorozat bérmentes küldéssel (nyolc könyv) ára összesen

120 din.

A megrendeléseket sorrendjében szállitja

Minerva d. d. könyvosztály

WEITZENFELD és TÁRSA
Telefon 190, 192 **SUBOTICA** Telefon 190, 192

Zsák
Zsineg
Ponyva
Amerikai Manilla és
Kenderkévekötöző

zsineg és malomhevederek. **PONYVAKÖLCSÖNZÉS**
Ponyvában az ország legnagyobb feldolgozó telepe.
KÁRPITOS KELLÉKEK
Butorszövetek, szőnyegek, függöny és napellenzők.
Tessék árajánlatot és mintát kérni!

MOTORHAJÓ-VALLALAT

Stari Bečej és Novi Bečej közötti 1 személyszállitó hajó 25—30 személyre, 65 HP 6 hengeres motorral, vontató- és személyszállitóhajó 2 drb 50 HP szivógázberendezésü motorral, 3 vagonos tölg fadereglye, 1 35 HP szivógázmotor (volt hajómotor) és egy 2 üléses Opel autó kedvező fizetési feltételek mellett eladó

Schumacher Gyula
Stari Bečej

Bácskai Albertné
divatszalonjában
SZEGED, Deák Ferenc-ucca 22
párisi modellek és rajzok után készülnek
COMPLET-ek, GEORGETTE-, MOUSSELINE- és SELYEM-RUHÁK
Mérsékelt árak!

Tennisz-
rakettekben óriási választék

Nagy raktár:
Slasengers
Hammer
Williams
Spalding
Mass és Walter Briggs rakettekben
Slasengers
Spalding
Continental és
Dünlop
labdákban,

valamint mindenféle tenniszfelszerelési cikkekben.

Lehet részletfizetésre is adunk

Eredeti angol hurjainkkal raketteket szakszerüen hurozunk.

Kluboknak nagy árengedmény!

Árjegyzék ingyen!

4294

V. Bata Sin Subotica

Mindenki csak a PYRAM

cipőkrémet használja!

Motoros komlófecskendő!

Brüder Sigmund Lüttein gyárából megérkezett a legujabb tipusu

motoros komlófecskendő

250 literes **réztartánnyal, 4 HP. Deutsches Kanonenwerk** gyártmányu **motorral,** mely

más mezőgazdasági gépek hajtására is alkalmazható

! Kezelése egyszerü és elsőrendü anyagból van készitve !

Ne mulassza saját érdekében minden komlótermelő, hogy **vételkötelezettség nélkül bármikor** üzemben megtekintse a fenti cég vezérképviselőjénél

Eckstein Heinrich Novisad, Jevrejska ul. 2

Telefon **21-40** — Sürgönycim **Hmelj**

3311

Novisadi Takarékpénztár mint Szövetkezet
Novisad, Jevrejska ul. 14.

E Takarékpénztárnál a következő állások betöltendők:
könyvelő, esetleg igazgató-helyettes
pénztárnok,
segédkönyvelő, esetleg gépiró- vagy gyorsiró,
kezelő, (biztos) a lombard (zálog) osztály részére.

Az ajánlatok, az eddigi működés, valamint az óvadékképesség megjelölésével, póstával küldendők vagy személyesen adandók át az intézetben.

Az igazgatóság

5[50]

TRENCSÉNTEPLIC
(SZLOVÁKIA)

Csodás eredménnyel gyógyit

reumát, csuzt, köszvényt

Legerősebb kénes melegfürdők
Alluviális iszap
Panzió 40 čehkoronától kezdve
Felvilágositással szolgál a **fürdőigazgatóság**

3879

NOVISADI TAKARÉKPÉNZTÁR
M.NT SZOVETKEZET
NOVISAD, JEVREJSKA UL. 14

Tisztelettel értesitjük b. részjegytulajdonosainkat és a többi érdekelteket, **hogy működésünket megkezdtük.**

A Takarékpénztár hiteleket és előleget nyujt a befizetett részjegyek után, értékpapirokra, áru ra és olyan tárgyakra, amelyek nem romlanak — és pedig ugy kereskedőknek, mint privátszemélyeknek, tekintet nélkül a lombard (zálog) mennyiségére és értékére.

Takarékbetéteket és letéteket fogad el megőrzés végett, elhelyezi azokat a legnagyobb biztonság és kamat mellett és kivánság szerint, kifizetéseket eszközöl.

Mindenkinek, tehát alkalmat nyujt, hogy még a legcsekélyebb megtakaritott pénzét is biztosan kamatoztassa 5508

Gyárhelyiség és gyártelep
a városban, főutón a vasuttól 100 méterre, amely különösen alkalmas gyárüzemnek, u. m. szalámi, szesz, bőrgyár stb. részére
eladó
A telep áll cca 400 négyszögölből, a gyáépület 42 méter hosszu, 10 méter széles, emeletes, betonépitményekkel és ciszternákkal, villanyüzemre bevezetve, 1 artézi és 2 közönséges kuttal, mellékhelyiségekkel és egy házzal. 5304 Cim a kiadóban.

Használtból uj!
Használattó
kopott bőrruháját
(kabát, nadrág, sapka stb) küldje be hozzánk
mi átfestjük a volt szinre ugy, hogy ismét mint ujat viselheti. — Mérsékelt árak!
Készitünk mindennemü modern **bőrruhát** mérték szerint is.
V. Knebl és Dietrich
Indija (Srem). — Telefonszám 3. 5565

Palicsfürdőn
Junius hó 1-től (szerdától) kezdve a Vigadóban minden este elsőrendü
JAZZ-BAND ZENEKAR HANGVERSENYEZ
amely Párisban eddig nagy sikerrel müködött
A zenekar amerikai és francia tánc-slágereken, mint Black-Bottom, Charleston, Tango, Blues táncokon kivül egy terjedelmes **hangverseny-programmal** is rendelkezik
A magyar zenénél elsőrendü hegedümüvész fog közremüködni

Tégla
legjobb minőségü első, másodrendü, flaszter, vasas, köbméteres, rohbau (olajos) legolcsóbban, saját iparvágányunkon vaggonba rakva, bármely vaguti állomásra szállitva, kapható:
Kovács Antal téglagyár
Levélcim:
Hermann Vilmos Subotica
Karadžić va u'. 12. 5083

Utazó
fa- és szén-szakmából, aki Bácskában és Bánátban jól van bevezetve, lehetőleg nőtlen,
azonnali belépésre kerestetik
Ajánlatok „Utazó" jelige alatt a noviszádi kiadó továbbit 5456

KALAPOK
Férfi girado, szalma és legmodernebb filc nyári anyagok. Eladás legolcsóbban az S. H. S. királyság legnagyobb raktárában
Sveta Milić
Beograd, Kr. Milana 111
Ugyanott cipők, harisnyák, ingek stb.
Magyar és német kiszolgáló-személyzet
55.0

MEGJELENT
TAMÁS ISTVÁN
uj könyve
Öt világrész a Szajna partján
Kosztolányi Dezső
előszavával

180 oldalon negyven rézkarcszerü illustrációval, elegáns kiviteben. **Ára 40 dinár**
Kapható minden könyvkereskedésben és a Minerva R. T. könyvosztályánál, Subotican

A Zágrebi Mintavásár vezetősége 1927. május 4-én az egyetem mezőgazdasági fakultása tanárjainak ellenőrzése mellett bemutató próbaszántást rendezett, amelyen a
CASE traktor érte el a legjobb eredményt
amennyiben ugyanolyan teljesitmény mellett 23 százalékkal kisebb volt a fogyasztása, mint az ugyanolyan árban eladott versenygépé
CASE nemcsak a legerősebb, hanem a legtakarékosabb traktor is

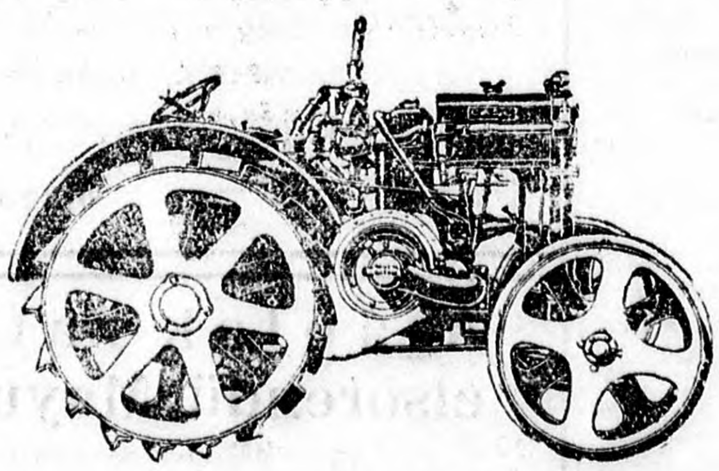

CASE traktorok két nagyságban a mindenkori talajnak megfelelő ekékkel, valamint MÁV gépgyári duplagolyós, erősitett dobu, meghosszabbitott **traktorcséplőkkel** raktárról szállithatók
Motorpetróleum illetékmentessé válik!
Ezáltal Case traktorunk üzeme még inkább megolcsóbbodik!
RECORD IPARI és KERESKEDELMI R. T. NOVISAD Temerinska ulica 6.
5287

90 dinártól
konyha és szobafestést, azonkivül előnyösen vállal templom és képolnafestést
Horváth Almáski József
Skotus Viator ul. 75. 2544

5 HP. Hofher 101 egkör s. 1917. beli nemgyári MAGÁNJÁRÓ, 3 acél fogaskerékhajtásra, kitünő állapotban lévő
CSÉPLŐGARNITURA
teljes fölszerelésel
85.000 dinárért eladó.
CERVENI PÁL
cséplőgéptulajdonos 550.
PETROVAC (BAČKA.)

Eladó
I-a használt pálinkás és boros hordók 25 litertől 46 hektóig
Nojcsek Géza
Subotica. 5509

ABLAKÜVEG
minden méretben legolcsóbban kapható
Drag. Obradović
üveggyári lerakat
Beograd, Knez Milana 31
Uroševa Pivnica

Üveg, porcellán, képkeretező és kölcsönedény üzletemet junius 1-én gyümölcspiacra Krekus és nagybazár közé helyezem át, ahol szortirozott raktárral, szolid kiszolgálással kérem a t. közönség támogatását
Berkes József
Zrinjski trg 9. 4139

HADNAGY
asztalosmester készit épületmunkát. Festett butorok állandó raktára.
Javitásokat vállal. SUBOTICA
1575 Petrogradska ul. 6

Előnyomdát 1037
legujabb rajzokkal fölszerelve
olcsón szállit
Bleier Márk
I. Jugosl. Előnyomda Berendezési Gyára
— SENTA —

Autósok figyelmébe!
Autójavitások
Fiat-alkatrészek
Motorolaj
kaphatók a legolcsóbban
Burány János
garázsában Szenta
4290

Sinek
hordozható
vágányok
használt, jó állapotban, 7 és 12 kg. profil
olcsón eladó
Alat d. d. Zagreb, na Kanalu 10
Telefon 7-11 5191

Hirdetéseket
Sentán a Bácsmegyei Napló részére
Molnár Sz. Vince
vesz fel.

Figyelem! 5271 **Kézimunka, stór, ágyteritő, ágynemü, fehérnemü,** ugyszintén elsőrendü valódi fiék, toledók és ajourok, egész menyasszonyi kelengyékhez tartozó összes felszerelések **legujabb párisi mintáimból megrendelhető. — Gobelin-képek óriási választékban!** — Szives meghivásra legrövidebb idő alatt elmegyek **Róna Miksa** kézimunka-üzlet **Subotica, Strossmajerova u'. 6**

KORZÓ MOZI

Junius 2—5 csütörtök—vasárnap
Elynor Glyn világhírű regénye
SPHINX
(OROSZ TIGRIS)
Tamara Alain Pringle
Gricko John Gilbert
Tigrisvadászat Egyptomban, párbaj a balteremben, asszonyszöktetés a trojkán, szerelem, szenvedély, orgiák.
REPÜLÉS REKORDJA
Bombaytól—Párisig
és a hős jugoszláv pilóta merész ejtőernyő mutatványai a novisadi repülőtéren.
Rendes helyárak.

LETNA KERT-MOZI

Csütörtök—vasárnap
LILIAN HARVEY
parádés szerepe
SZENVEDÉLY
egy világvárosi színház primadonnájának története.
VELENCEI KALMÁR
Shakespeare szindarabja után
Portia Henny Porten
Bassanio Harry Liedtke
Shylok Werner Krauss
Jessika Lia Eibenschütz
Rendes helyárak. Kezdete 5 és fél 9-kor minden előadás a moziban.
Vasárnap 4—5 s fél 9 órakor.
Kedvezőbben látogatott az előadás a helyen és

LEVELEZÉS

Két fiatalember falun, nem messze Becskerektől, keres intelligens barátnőt, ki németül is tud. Fényképes ajánlatot »Fata Morgana« jeligére a kiadóhivatalba Discretió biztositva. 5511

Pola. Viszont oly benső érzülettel viseltetem maga iránt, csak arra adjon alkalmat, hogy a jelzett helyen még egyszer beszélhessek magával. Lehetőleg harmadikán, de ezt a harmadikát vasárnapi számban jelezze. Nem hagyhatom el. 5521

»Édes« nagysád. Ne feledjen el, ma este jöjjön el Bachinger Frigyes képkeretező üzletéhez a Korzón, hogy együtt gyönyörködjünk a művészies és olcsó képkeretekben. 3415

Lagner
úri és női fodrász üzletben a kiszolgálás vezet
Bubihajvágás, manikür, ondolálás, hajfestés, hajmunka, maskirozás és babaklinika
Mindenféle női hajat a legmagasabb áron vesz
Jovan Lagner
fodrász, Pašićeva ulica 6

HÁZASSÁG

Sok vagyonos nő vagyontalan urakhoz is férjhezmenni óhajt. Megbizást elfogad »Amor« házasságközvetitő iroda, Temesvár, Városház utca Nr. 16. 1622

FOGLALKOZÁS

Grafológia — kiromantik. Ha meg akarja tudni jellemét, jövőjét, szerencséjét szerelmét, keresse fel a világhirü egyiptomi grafológust, **Ali Ben Alit**, aki a tenyér vonásaiból és kézirásából mindent pontosan megmond. Osijek, I., Županijska ul. 13. 5495

Gyógyszerész munkatársat (nem oklevelest), vagy recepturában jártas gyakornokot keres egy-két hónapra. Feltételek megjelölésével azonnalra Schiller gyógyszerész Mokrin, Bánát. 5512

Állást keres képzett fiatal ember. Beszél szerbül, magyarul, németül perfekt. Elvállal levelezést és bármilyen irodai munkát. Cím a kiadóban.

Mindenes perfekt szakácsné felvétetik azonnal Dohány Ottó fakereskedőnél, Csirkepiac. 5524

Utazó (nő) fehérnemű eladásra felvétetik. A szakmában bevezetett előnyben részesül. Cím a kiadóhivatalban. 5465

Fiut tanoncnak felveszek gummi műhelyben. Takács, Milos Obilić ul. 16. 5479

Perfekte serb-kroatisch deutsche Korrespondentin, flotte Maschinenschreiberin Stenotipistin sucht Anstellung. Offerte an Dezider Gyöngyösi Sombor. 5483

Palicsra
zágrebi **sört**
5234 palackonként
Dinár 2·50
szállitunk naponta.
Mergendeléseket felveszünk Park Králja Petra 10. pincében

VÉTEL-ELADÁS

Sentán, a főtéren egy sarokház 3 szobával és mellékhelyiségekkel azonnal eladó. Bergel Jakab. 5504

Olcsó dobozok, férfi cipő doboz 1.50 dinár, női cipő doboz 1.30 dinár, 50-es lemezből. Kalaptartó doboz 3 dinár. Minden másfajta dobozt mélyen leszállitott áron készit Fischer Ernő dobozgyára Subotica, Karadžićeva ul. 26. Telefon 341. 4429

Paplan részletfizetésre gyári áron, heti vagy havi fizetésre Raktáron kívül és vatta minden mennyiségben paplanok minden szinben és minőségben 140.— dinártól felfelé, paplanvarrás 55.— dinár. Buliovčić Béláné Német Margit paplanos, Subotica Pašićeva 8. — Edénypiac. Gőzfürdő során. 9549

»Macesz« frissütéses kapható Mavro Klein (zsidó templom mellett.) 5434

Minden elfogadható áron eladó jókarban levő »Schevrolet« autó. Trombitás Antal B. Topola. 5438

Féderes stráfkocsi egy lóra eladó. Körösi Géza, Rudics u. 4. 5473

6 HP. 27 éves Hofherr magánjáró lokomobil 15.000 dinárért eladó. Gürczing Opovo (Banat). 5461

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetüs és cimszó kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jeligés leveleket továbbitunk Kérdezősködésekhez válaszbélyeg melléklendő.

ZEISS mikroskope
ORVOSI MUSZER DEPOT, AESCULAP, TENNER
3339
optikus és orvosi műszerésznél
SUBOTICA, KORZO 11 SZÁM
Orvosi rendelők komplett felszerelése
Árajánlatot kivánatra azonnal
Szakszerü nikkelezés, élesítés, javitás

VÁROSI MOZI

Péntek—szombat—vasárnap—hétfő:
Honfoglalás
Monumentál film
Pufy ideges
Kacagtató burleszk
A legmodernebb hütőkészülék állandóan üde, hüvös levegőt ad a teremben!
Kezdete: hétköznapokon 5 és 9, ünnep- és vasárnap 4, 1/27 és 9 órakor

MEGJELENT **GRÓB IMRE** IZGALMAS ÉS ÉRDEKFESZITŐ KÖNYVE:
HÉT ÉV SZIBÉRIÁBAN
A krasznojarszki pokolban
Ára 80·— dinár
Kapható a **Minerva r. t.** könyvosztályában és valamennyi jobb könyvkereskedésben

Utazók
akik
bazárosokat, galanterieáru-, rövidáru és könyvkereskedőket
látogatnak és legujabb karácsonyi slágercikkeinket proviziós eladásra magukkal vinnék, adják le cimüket **„Gyermekjáték“** jeligére a kiadóba.
Kis kollekció. Magas jutalék.
5350

Ajánlok raffiát elsőrendü Mayungát
egész bálákban és kimérve
Kékkövet Montecatinit és Saxoniát
gyári áron a ul Kicsinyben é nagyban
Schäffer Róza füszerkereskedő
Subotica, a főpostával szemben. Telefon 573

Féderes spediterkocsi 15-20 mázsa hordképességü jó karban, és egy komplett parádés lószerszám eladó. VIII. Crnojevićeva ul. 40. 5501

4·9
Nagy szerencsét
csinálhat, ha próbaképen ital szüksé letét a szubotcai vasuttal szemben ulonna n egnyilt
„ANDRÉ“-féle
na vkereskedésben a legjobb minőségben és legolcsóbb árakon szerzi be.
Kelebiai és kraljevbr gi bor és törkölypálinka, szerbiai szivórium, francia likőrök és cognak, Jamaika rum, hordó és üvegáru. Utcai kivitelre és italmérőknek kivételes olcsó árak.
Andrija Švarc
Subotica, Telefon 535.

Pénzt és időt nyer,
ha építkezéséhez vagy házjavitásához
oltott meszet
használ. A legkisebb mennyiséget is házhoz szállitom. Kapható városi raktárból.
Illgenn Károly
épitési anyagok kereskedése
Sokolska ul. (Gombkötő utca 17.) Telefon 66).

KÜLÖNFÉLE

Uj kozmetikai szalonban (Strosmayerova ul. 8. I. em. huspiac), ahol már eddig is bebizonyitott biztos módszerrel volt végezve a szépségápolás. Kapható garantált valódi, jó és elismert szeplő, májfolt és pattanás elleni kenőcs. Szemölcs és hajszálak eltávolitása villannyal. 4473

Szoba konyha kiadó, házmester házaspár, ahol a férj kömüves, felvétetik. Cim: Béla Béni National kávéház. 5491

Pékség kiadó a nyári szezónra, vagy jó munkás fiatal segédet felveszek. Érdeklődni: Forgács Lőrincnél B.-Topola, Becsei-ut 1367. 5497

Szép uccai bútorozott szoba uriembernek azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 5365

Bútorozott szoba azonnalra kiadó, II. Masarikova ul 22. 5423

Kiadó 3 szoba, konyha, elő szoba, mellékhelyiségek Palicson. Bővebbet Amerika közvetitő iroda. Telefon 462. Szubotica, főposta mellett. 5498

Beltéren, jól jövedelmező kisebb családi ház eladó Cim a kiadóban. 5522

Bútorozott szoba, csinosan berendezve, azonnal kiadó Petrogradska ul. 17. 5513

Szoba, konyha és nyitott verandából álló lakás bútorral, elutazás miatt olcsón azonnal átadó. Cim: a kiadóban. 5500

Modellkalapok
legnagyobb választékban
legolcsóbban
VULKÁN
divat kalapszalonban
Subotica, Strosmayerova u.

Bérmálásra
ékszerek és órák a legolcsóbbak
ÁDÁM ékszerésznél
Subotica, Kudić ul. 6

Tartós festést
garanciával készit
SPITZER J.
35 éve fennálló
szobafestő és mázoló vállalat Subotica,
Strossmayerova ulica 8.

Deering-
kévekötő, fűkaszálók és azok alkatrészei kaphatók
Karl Béla
vaskereskedőnél
Vel. Kikinda
5451

54.4
Fonott
Szandálokat
mérték után legolcsóbban készit
FALKENSTEIN SÁNDOR
szijgyártó SUBOTICA
Cara Lazara ul. 13.

SIRKÖVEK
butorlapok, betüvésések legjutányosabban
PALATINUS
géperőre berendezett kőfaragónál, Subotica.

Üzletáthelyezés
miatt a raktáron levő áruimat
mélyen leszállitott árban
kiárusitom
Návay István
szabó cég — nagytemplomnál
Kedvező fizetési feltételek

ELŐNYOMDÁT
MODERNÜL FELSZERELVE, LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT
Leopold Sámuel
előnyomda berendezési gyára
4852 **Senta**

Legjobb somfa juhturót szállit
minden mennyiségben
M. CIRILOV
SOMBOR 11676

5306
Pünkösdi olcsóság!
BRAĆA LITTMANN-nál
(Huspiac)
Finom női harisnyák, férfi-ingek, csipkék stb. nagy választékban!

Női classe-keztyü	49·—	Din.
Női flórharisnya	13·—	„
Női selyemharisnya	13·—	„
Cérnakeztyü	11·—	„
Fátyolharisnya	27·—	„
Valancie-csipke	1·—	„ -tól
Klöpli-csipke	3·—	„ -tól
Gyermek-zokni	6·—	„ -tól
Férfi-ing	45·—	Din.-tól
Férfi-zokni	7·—	„ -tól
Selyem zokni	15·—	„
Kötött nyakkendő	5·—	„
Selyem nyakkendő	17·—	„ -tól
Sétabot	10·—	„ -tól
Női ridikül	12·—	„ -tól

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC Subotica. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva r.-t.-nál. Felelős kiadó: FENYVES LAJOS Subotica